Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Library of Congress)

★ **Thi : Đà-lạt cũng lộ đề thi ? Bài toán hình là đề thi Tú Tài** ★ **Bóng tròn : Giải Thiếu-Niên A-châu kỳ 6 tổ chức ở Sàigòn.**
★ **Lào : Chính-phủ Liên-Hiệp tan rã** ★ **An-ninh : vẫn cháy lai rai** ★ **In-đô-nê-xi-a : Hội-nghị ký-giả A-Phi căm phẫn.**

VIỆT-NAM CỘNG-HÒA NĂM THỨ 9
Năm thứ 10 — Số 2.509 Giá 2 đồng
NGÀY THỨ BA 30-4-1963
7 tháng Tư Quý-Mão

Ngôn-Luận

Nhật-báo thông-tin nghị-luận hữu-ích của mọi gia-đình
Chủ-Nhiệm và Chủ-Bút : HỒ-ANH — Tổng-Thư-Ký Tòa-Soạn : TỪ-CHUNG
Điện-thoại 25.528 — Hộp thư số 6 — Tòa Soạn và Trị-Sự 86 đường Lê-Lai — Sàigòn

CÔ-ĐỘNG

TIN BẦU CỬ

Tăng số Dân-Biểu lên 130 vị ?

SÀI-GÒN.— Nguồn tin đáng tin cậy cho biết rằng cuộc bầu cử Quốc Hội nhiệm kỳ tới sẽ có nhiều thay đổi. Số dân biểu có thể sẽ tăng lên 130 vị, vì dân số tăng nhiều kể từ ngày bầu cử lần trước tới nay. Nhiều đơn vị tuy không đủ dân số luật định (55.000 cử tri được bầu một dân biểu) nhưng vì điều kiện địa lý và giao thông vẫn được bầu một dân biểu. Ngoài ra cũng có tin là trong kỳ bầu cử sắp tới các ứng cử viên đều phải đóng tiền ký quỹ. (TT.L)

HỘI-NGHỊ KÝ GIẢ Á-PHI : CÔNG PHẪN

CHÍNH-PHỦ VIỆT-NAM CHÍNH THỨC PHẢN KHÁNG

- Yêu cầu trục xuất các đại biểu Cộng-Sản ra khỏi Hội-Nghị
- Báo chí Thủ Đô gửi điện văn phản kháng với Tổng-Thống Sô-Các-Nô.

Kháng điệp

SÀIGÒN. — Hôm thứ sáu, Bộ Ngoại Giao Việt Nam Cộng Hòa đã trao cho ông Tổng Lãnh Sự In-đô-nê-xi-a một bản kháng điệp, nhân danh chính phủ Việt Nam chính thức phản kháng với Chính Phủ In-đô-nê-xi-a về việc Uỷ Ban tổ chức Hội nghị ký giả Á Phi ở Djakarta đã không cho các ký giả VNCH dự hội nghị, không treo quốc kỳ Việt Nam Cộng Hòa, mặc dầu các ký giả này được chính thức mời, trong khi đó Ủy Ban lại nhận hai đại biểu Cộng Sản của cái mệnh danh là «Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam». Chính phủ VNCH đã yêu cầu trục xuất hai đại biểu cộng sản ấy.

Bức kháng điệp cho rằng : «**Việc chấp nhận sự hiện diện của hai tên đại biểu Cộng sản trong Hội nghị dầu sao cũng là một cử chỉ kém thân thiện đối với Chính phủ V.N.C.H. và là một sự thách đố đối với báo chí miền Nam Việt Nam** ».

Phản ứng

Trước sự thách đố ấy, báo chí Thủ đô đã nhóm một phiên họp tại Câu Lạc Bộ Báo Chí vào chiều hôm chủ nhật, và ngay chiều hôm đó, đã gửi một bức điện văn phản kháng tới Tổng Thống Sô-Các-Nô, gồm 28 chữ ký của hầu hết báo chí Việt Ngữ và Hoa Ngữ Thủ Đô.

Thuyết trình

Ông Huỳnh thành Vị, chủ nhiệm báo Đồng Nai, đã thuyết trình với báo chí về Hội Nghị ký giả Á Phi tại Djakarta.

Ông Vị cho biết là báo chí Việt Nam được chính thức mời dự Hội Nghị, do điệp văn của Tòa Tổng Lãnh Sự In-đô-nê-xi-a tại Sàigòn, chuyển tới bộ Ngoại giao.

Phái đoàn báo chí Việt Nam gồm: Ký giả Nguyễn Sơn, đại diện báo Đồng Nai.

Nguyễn đức Tứ, đại diện báo Sàigòn Mai.

Hồ-Anh, Chủ Nhiệm báo Ngôn-Luận.

Ông Nguyễn Sơn là Trưởng Phái Đoàn, được Ban tổ chức đài thọ phí khoản, con hai ông Nguyễn đức Tứ và Hồ Anh (*bổn báo chủ nhiệm*) tham dự hội nghị với tư cách tự túc.

Tại sao Báo chí Việt Nam nhận lời mời

Tuy biết rằng Ban Tổ Chức Hội Nghị ký giả Á Phi có nhiều phần tử Cộng sản len vào thao túng nhưng báo chí Việt-Nam nghĩ rằng để cảnh giác dư luận Á Phi và Thế giới, báo chí Việt - Nam Cộng Hòa cần có mặt tại Hội Nghị. Thêm nữa, báo chí V.N. được ông Tổng Lãnh Sự In-đô-nê-xi-a đoan chắc rằng Hội Nghị sẽ không chấp nhận sự có mặt của người tự xưng là đại diện của MTGPMN.

Khi tới Djakarta

Thì phái đoàn Báo Chí VNCH đã được đặt trước một tình trạng đã rồi. Cộng sản đã lái Hội Nghị sang một hướng khác. Cộng sản đã chỉ định Chủ Tịch Đoàn làm mất hẳn tính chất Hội Nghị Ký giả, đã gây khó khăn cho phái đoàn VNCH, và đã để cho hai tay sai của MTGPMN là Nguyễn thị Bình vàHuỳnh văn Ba tham dự Hội Nghị.

Phái Đoàn phản kháng

Phái đoàn VNCH đã phản kháng quyết liệt với Ban Tổ Chức. Tòa Tổng Lãnh Sự VNCH tại In-đô-nê-xi-a cũng đã phản kháng với Bộ Ngoại Giao In-đô-nê-xi-a.

Nhờ sự vận động kịp thời và khéo léo của Phái đoàn V.N., nhiều Phái đoàn khác đã công kích Uỷ Ban Tổ Chức, và đặc biệt là phái đoàn Ấn Độ đã tố cáo Hội Nghị là đang bị lái vào đường lối của Trung Cộng.

Báo chí Việt Nam tỏ thái độ

Trước hành vi thiếu nhã nhặn của Uỷ Ban Tổ Chức, và khi hay tin của Phái Đoàn V.N.C.H. xác nhận sự việc, ba Nhật Báo có đại diện tham dự phái đoàn đã trù hoạch

Xem tiếp B trang 4

Lào - Cộng dọa rút khỏi Chính - Phủ Liên - Hiệp

LIÊN - HIỆP LÀO TAN RÃ ?

Đồng Chum ngưng đánh lớn • Cộng quân vẫn hành binh

Lào trầm trọng thêm

VẠN TƯỢNG.— Thủ Tướng Phouma từ Đồng Chum trở về Vạn Tượng hôm chủ nhật có tuyên bố rằng tình hình nghiêm trọng vì các cuộc hội đàm không đem lại kết quả. Thủ Tướng yêu cầu cả quân Khong Le lẫn Cộng quân hãy cố duy trì sự ngừng bắn mong manh hiện nay.

Về phần Lào Cộng thì Souphanouvong tuyên bố ở Khang Khay rằng tình hình trở nên nghiêmtrọng hơn kể từ lúc mấy tiểu đoàn quân đội Phoumi có mặt ở Đồng Chum. Souphanouvong nói rằng « cuộc khủng hoảng đã ra ngoài khuôn khổ Đồng Chum mà liên hệ đến cả nước và cần đặt vấn đề với toàn bộ chính phủ liên hiệp.» Lời tuyên bố ấy cho biết Lào Cộng có ý đe dọa rút lui khỏi chính phủ liên hiệp và như thế là thỏa hiệp Giơ Neo bị xé nát.

Về phần Tướng Khong Le thì loan báo tình hình tạm yên nhưng quân Lào Cộng vẫn đang điều động tới gần Xiêng Khoảng và Khang Khay.

Tin ngắn quan trọng

Ý. — Hôm chủ nhật Ý khởi sự bầu cử Quốc Hội. Bom nổ ở khắp nơi trong xứ. Tại Mi Lăng đã xảy ra tới 3 vụ nổ làm 6 người bị thương.

Vẫn cháy lai rai

100 KẺ TÌNH NGHI bị bắt điều tra

SÀIGÒN.— Lúc 9 giờ tối 28-4 vựa than H.Đ. ở gần cầu Chữ Y bỗng phát hỏa. Người giữ vựa than đi vắng. Hàng xóm xông vào dập tắt kịp. Nguyên do chưa rõ. Nhưng đến 3 giờ sáng 28-4, vựa này lại phát hỏa. Do đó, người ta tin là có bàn tay phá hoại. (H.V)

GIA ĐỊNH.— Lúc 4 giờ sáng 29-4, căn nhà của bà Bông (không số) ở Xóm lò heo cũ, bỗng phát hỏa. Nhưng đồng bào dập tắt kịp. Dư luận cho rằng bà Bông nấu cơm bất cẩn, gây hỏa hoạn. Nhưng chưa rõ có đúng không. (S.S)

XUÂN LỘC . — Đêm 26-4 căn nhà ông Đỗ Trọng Hiếu trong ấp Chiến lược Bảo Vinh C thuộc xã Xuân Lộc, bỗng bốc cháy. Đồng bào nghe la cháy, đang hoảng hốt thì lại bỗng nghe nhiều tiếng súng nổ do Dân Vệ đứng canh trên chòi báo động. Đồng bào vội tới cứu chữa. Nhưng vì thiếu phương tiện nên không dập tắt lửa ngay được. Sau 2 giờ hoành hành lửa mới bị hạ. Tất cả có 32 căn nhà bị ra tro, thiệt hại độ 20 vạn. Hiện chưa biết nguyên nhân. (XS)

SÀIGÒN. — Sau nhiều đám cháy nhỏ liên tiếp xảy ra, nhà chức trách đã bắt được gần 100 kẻ bị tình nghi đốt nhà. Hiện các nghi can này đang bị điều tra tại Tổng Nha Cảnh Sát Quốc Gia. (PT)

Tin chiến sự giờ chót

Pleiku đánh lớn

Địch chết 42 — ta 26

SÀIGÒN.— Hồi 16 giờ ngày 27 - 4, chừng hai tiểu đoàn Việt - Cộng đã tấn công công trường Vickhem, cách quận Chương Nghĩa 20 cây số về phía Đông Đông Bắc. Kết quả sơ khởi cho biết : ta, 26 chết, 19 bị thương, 57 mất tích. Sự thiệt hại về vũ khí chưa rõ. Về phía địch : 42 chết, 38 bị thương.

Ngoài ra đồn Komphong, 45 cây số Đông Bắc cũng bị Việt Cộng tấn công lúc 5 giờ chiều cùng ngày. Ta 1 bị thương

Ông Cố-Vấn Ngô-Đình-Nhu viếng Quảng-Ngãi

CHIẾN THẮNG Ở QUẢNG - NGÃI

đã nói lên lòng yêu nước và ý chí cương quyết diệt Cộng của toàn thể bà con cô bác ở đây...

SÀIGÒN.— Như tin đã loan hôm qua : Sáng 27-4 ông Cố Vấn Ngô đình Nhu, Chủ tịch Uỷ Ban Liên Bộ Đặc Trách Ấp chiến lược đã hướng dẫn một phái đoàn trung ương viếng thăm Quảng Ngãi để tưởng thưởng và khích lệ Dân Quân Chính đã chiến thắng trong cuộc hành quân Dân Thắng 106 mới đây.

Tại Tòa Hành Chánh Tỉnh, ông Cố Vấn và Phái đoàn đã dự một buổi thuyết trình về cuộc hành quân mà yếu tố chính đưa tới chiến thắng là công lao của nhân dân. Buổi thuyết trình cho biết thêm các chi tiết như sau : chiến trường dài 30 cây số, phía Bắc rộng 7 cây số, phía Nam 5 cây số. Có 6 Ấp Chiến lược bị tấn công, nhưng 30 ấp khác trong vùng cũng bị de dọa. Có tất cả 18 thường dân bị thiệt mạng.

Rời tỉnh lỵ, ông Cố Vấn và Phái đoàn đã đi viếng quận Mộ Đức.

Tinh thần kháng chiến đó của đồng bào ở Quảng Ngãi nói chung và của 3 Quận Mộ Đức, Đức Phổ và Tư Nghĩa đã được Ông Cố vấn Chính trị, thay mặt Tổng Thống và Hội đồng Liên bộ ca ngợi.

Ông Cố Vấn nói : « Cuộc chiến thắng này đã nói lên lòng yêu nước và ý chí cương quyết diệt Cộng của toàn thể bà con cô bác ở đây ». Ông Cố Vấn cho rằng, trận đánh vừa qua được đặt tên Dân Thắng rất đúng, vì phần góp của dân rất quan trọng. Ông Cố Vấn nhấn mạnh : «Chiến thắng qua là của Dân, đặc biệt của Dân trong Ấp Chiến-lược. Chính Tổng Thống rất hài lòng về chiến công oanh liệt này ».

Tuy nhiên, Ông Cố Vấn Chính trị cũng đã nhấn mạnh đến tính cách quan trọng của sự thực hiện chánh trị, văn hóa, kinh tế, xã hội trong ấp, trong tinh thần của một nền Dân chủ Pháp trị xây dựng trên nền tảng của Hương Ước. « Có sự áp dụng đúng mức Hương Ước », ông Cố Vấn nói, « Ấp Chiến lược mới hoàn toàn và mới thành một trung tâm văn hóa mới, vận dụng đời sống mới tỏa chiếu xung quanh Quận, Tỉnh và toàn quốc ».

Sau đó, Ông Cố Vấn Chính trị đã trao phần thưởng và tặng phẩm cho đồng bào có công trong cuộc chiến thắng vừa qua.

6 TAI NẠN LƯU-THÔNG LIÊN TIẾP

6 NGƯỜI CHẾT, 35 BỊ THƯƠNG

Sáu tai nạn lưu thông rùng rợn vừa xảy ra liên tiếp trong các ngày 25,26, 27, 28, trên các con đường thuộc những tỉnh Ba Xuyên, Sàigòn, Long Thành, Long An.

BA XUYÊN. — Hồi 5 giờ chiều 25-4, tài xế Hồ văn Tri (40 tuổi) lái chiếc xe đò « Phương Vân » chở đầy hành khách, chạy trên đường Giá Rai-Bạc Liêu. Khi xe rời khỏi quận lỵ Giá Rai độ 9 cây số thì gặp một xe Lambretta chạy cùng chiều. Không rõ ông Tri lách tránh, qua mặt ra sao mà xe lạc hướng, bay luôn xuống ruộng, làm 13 hành khách bị thương, trong số có 4 người bị thương rất nặng. (H.C.)

SÀIGÒN.— Lúc 6 giờ chiều 26-4, một quân xa của Tiểu đoàn nhảy dù mang số 134.800, do tài xế Nguyễn văn Hiền cầm lái, đã bị rơi xuống ruộng, khi xe này vào công trường An Lợi. Chuẩn úy nhảy dù Nguyễn công Ứng chết tại chỗ.

LONG THÀNH.— Khoảng 9 giờ 20 sáng 27-4, trên quốc lộ 15, chiếc xe đò số NBL 995, đầy khách, chạy từ Sàigòn ra Vũng Tàu, đã bị lật xuống ruộng ở ngang ấp Tạp Phước, 8 hành khách trên xe trọng thương. Tài xế gây tai nạn đã bị câu lưu. (Đ T)

— Khoảng 2 giờ 45 trưa 28-4, xe đò Hiệp Thành do tài xế Nguyễn văn Tám, tự Tám Bá Linh (40 tuổi) lái, chạy từ Sài gòn ra Vũng Tàu trên xe đầy hành khách. Khi xe Hiệp Thành tới đầu ấp Chiến lược Quán Tre (xã Long An) thì gặp một xe lôi do tài xế Trần văn Vinh lái. Không hiểu tài xế lách tránh thế nào, mà hai xe lại đâm vào

Xem tiếp N trang 4

Bóng tròn năm tới

GIẢI THIẾU NIÊN Á CHÂU tổ chức tại Sàigòn

PENANG.— Tối 28-4 Đại Hàn và Miến Điện đã ra sức tranh tài để đoạt giải vô địch Thiếu Niên Á Châu kỳ 5. Nhưng rút cuộc đôi bên hòa 1 — 1. Như vậy là hai đoàn cầu của 2 Quốc Gia này sẽ thay phiên, giữ cúp vàng Abdul Rahman — Tân Thủ Tướng Mã-Lai, người tặng cúp — mỗi hội giữ 6 tháng. Ngoài ra, Tổng cuộc Túc cầu Á Châu đã chấp nhận cho Việt Nam tổ chức giải vô địch thiếu niên Á Châu kỳ 6 tại Sàigòn vào năm 1964.

Chung quanh cuộc thi Trung Học Đệ Nhất Cấp năm nay :

ĐÀ LẠT CŨNG LỘ ĐỀ ?

- Bài toán hình là một đề thi Tú Tài ở Pháp ?
- Dư luận nhận định thế nào về đề thi năm nay ?
- *Giáo-Sư « Vui Bổ » góp ý kiến :*

ĐẦU BÀI TOÁN CÓ SƠ SÓT

nhưng cũng có thể có lối giải gọn và dễ

★ **ĐÀ - LẠT CŨNG LỘ ĐỀ ?**

L.T.S.— Về các đề thi Trung Học Đệ Nhất Cấp năm nay, nhiều bậc phụ huynh theo rõi sự học hành của con em, kiểm điểm bài vở ra ngày thường ở trong lớp với đề tài lúc ra thi đều đồng ý với nhau là bài thi nói chung, ở trình độ cao hơn trình độ của thí sinh trung bình.

Chúng tôi đưa ra một thí dụ : Trong đề thi toán hình học không gian, người ra đầu bài đã buộc thí sinh phải tự suy diễn lấy, để đặt hai chấm M' và N'. Đây là một khuyết điểm.

Góp ý kiến về điểm này, giáo sư Thiện Tâm phụ trách mục **« Vui Bổ » của Ngôn-Luận đã dùng câu văn : Các em « đáng tha thứ ».**

Chúng tôi thiết nghĩ rằng, hơn thế nữa, người ra đề thi có lỗi với các em về sự thiệt hại tinh thần gây ra cho các em. Một lần thi trượt là một lần phải gánh rất nhiều mặc cảm, nhất là khi học sinh lại học đều...

Dĩ nhiên là các giáo sư khi hạ bút tất ý nhị hơn, nhưng buộc một giáo sư phải ý nhị, tức là sự ý nhị ấy đã công nhận và quy rõ phần lỗi và trách nhiệm ở đâu rồi !

Rút kinh nghiệm về bài toán hình học

Nếu làm không được, các em nên tự trách mình, chớ bảo « khó quá : ngoài chương trình ! » v.v. "tội nghiệp" cha mẹ !

Tuy vậy các em « đáng tha thứ » một phần nào vì đề thi... quên nói M', N' là gì. (*Đối với các anh chị Đệ Tam, Đệ Nhị thời không nói cũng được, chứ đối với các em thời quá nên cho các em biết.*)

Trước hết, các em VẼ CẨN THẬN, rõ ràng. Ngoài hình chính, nên THÊM hình phụ phía dưới.

1)Muốn GIẢN DỊ ta hãy gọi khối 3 hình lăng trụ là V_1, V_2, V_3. Một số lớn các em hiểu cách chứng minh, nhưng ĐÃ MẤT THÌ GIỜ để tính V_2 ! Đâu ta có cần ! Ta thấy : $V_1 = \frac{1}{3}V$

$$V_3 = \frac{1}{3}V$$

Vậy LẼ TẤT NHIÊN phần còn lại bằng $\frac{1}{3}$ V !

2) Không có gì đặc biệt

3) Câu này các em làm DÀI QUÁ. Xin các em chớ hiểu lầm : các em biết áp dụng định lý đảo PITAGO là hay lắm và đáng khen lắm—nhưng các em nghĩ một chút xem, lời giải dưới đây có phải cũng trong chương trình mà giản dị hơn không.

Lời giải : Ta phải có $\hat{N}_2 = 90°$ hay $\hat{N}_1 + \hat{N}_3 = 90°$

Nếu vậy tg $\hat{N}_1 = \cot . \hat{N}_2$

nghĩa là $\frac{\frac{1}{3}b}{\frac{1}{3}a} = \frac{\frac{2}{3}a}{b}$ — $b^2 = \frac{2}{3}a^2$

4) Không có gì lạ.

Đọc bài giải ở trên chắc quý bạn cũng nhận thấy rằng lối giải gọn gàng và dễ dãi ấy đã vượt trên mức học phổ thông, những ai đã có căn bản vững về toán lại không bị cuống trong bầu không khí thi cử mới có thể tìm ra lối giải hay như thế.

ĐÀ-LẠT CŨNG LỘ ĐỀ THI

ĐÀ LẠT.— Vấn đề «Đề thi lộ» đang là đầu đề thảo luận sôi nổi nhất trên toàn quốc. Nhưng người ta tưởng đề có lộ thì cũng chỉ lộ ở Thủ đô, nào ngờ đề thi lại lộ cả ở Đà Lạt và không biết còn lộ ở nơi nào nữa. Theo b.b.t.t.v. tại Đà Lạt thì « cái sự lộ » ấy nó như sau : 1 nữ thí sinh và 1 nam thí sinh bị Giám khảo bắt được quả tang chép bài giải rồi chuyền cho các bạn, và một thí sinh khác mang bài giải sẵn vào lớp thi cũng bị bắt.Các đề thi Công Dân,Sử Địa, Lý Hoá đều bị lộ vào lúc nửa đêm, trước ngày thi. Ngoài ra người ta còn được biết rằng đề thi Anh ngữ (San Francisco) đoạn đầu trích trong «PracticeEnglish»:đề thi toán hìnhhọc đã trích lại của 1đề thi Tú Tài Pháp tại Toulouse ; thêm vào đó câu hỏi thứ tư đã làm thí sinh nát óc vì không có ghi 2 điểm N' và M'' mà lẽ ra đối với thí sinh THPT hai điểm đó cần phải ghi vào câu hỏi. Như vậy dư luận nói rằng đề thi quá sức thí sinh quả không sai. (B.Đ)

NGƯỜI TỰ TRỌNG KHÔNG ĐỌC BÁO MƯỚN

Làm thế nào để loại trừ

Tàn tích hủ bại

trong việc thi cử

Kính gửi Ông Bộ Trưởng Quốc Gia Giáo Dục
Kính thưa ông Bộ Trưởng

Là một kẻ đã từng thiết tha với chế độ thi cử nước nhà, tôi xin thành khẩn gởi đến ông Bộ Trưởng những dòng trung thực sau đây :

Đã bao nhiêu lần việc đề thi bị tiết lộ được nêu lên trước dư luận với niềm tin rằng sự kiện tai hại cho tiền đồ văn hóa của dân tộc ấy sẽ không bao giờ tái diễn nữa. Nhưng rủi thay, vẫn là cái rủi của một xã hội chậm tiến, hầu hết các đề thi năm nay lại một lần nữa bị tiết lộ.

Sự kiện trên đây nếu không được kịp thời cứu xét để chấm dứt sẽ gây ra nhiều hậu quả tai hại không nhỏ :

Xem tiếp O trang 4

Nữ công chức

lấy lẽ người không là công chức

có phải dứt khoát không ?

MỸ-THO.— Liên tiếp mấy tuần nay công chức các tỉnh lần lượt được chỉ thị phải làm tờ cam kết dứt khoát với các bà vợ bé. Khởi đầu ở tỉnh Long An rồi tới Gia Định, Sài gòn, nay thì tới lượt Định Tường. Thể thức cam kết ở đâu cũng giống nhau cả.

Tuy vậy có một điểm đang thắc mắc mà chưa thấy thi hành là : Cả nữ công chức làm lẽ (bé) các người không phải công chức thì sao, có phải khai không ? (H.S)

VIỆN ĐẠI-HỌC HUẾ

II — CÁNH TAY GÃY Ở QUẬN NHỊN BÓ BỘT ĐỂ BUỒNG PHỔI HƯ Ở THỊ THÀNH ĐƯỢC GIẢI PHẪU Ư ?

(*Tiếp theo*) — *Bài của* TỪ-CHUNG

CHÚNG ta trở về với nguyên tắc : đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho tiêu thụ hay cho sản xuất ?

Nếu ta cho rằng đây là tiêu thụ thì sự phân chia ấy dẫn đến thái độ sau :

Tôi có chiếc bánh. Đây là một sản phẩm tiêu thụ. Tôi ăn xong là hết bánh. Nhưng tôi muốn ăn hay không muốn ăn, điều ấy là hoàn toàn quyền ở tôi. Nhân danh là kẻ tiêu thụ, tôi có toàn quyền như là các nhà quảng cáo vẫn thường nói « *khách hàng là vua* ».

Nếu tôi là khách hàng, tôi là Vua, thì trong địa hạt giáo dục, tôi muốn học cái gì kệ xác tôi, và tôi không muốn học gì cả cái đó cũng là quyền của tôi, như kiểu tôi có chiếc bánh mà tôi không ăn. Không ai có quyền bắt tôi phải học cái mà tôi không ưa thích, cũng như bắt tôi ăn cái bánh tôi đang cầm tay.

Nhưng nếu ta cho rằng đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho sản xuất thì lại khác, với quan niệm này ta hãy rằng sinh viên được ưu tiên hưởng những phương tiện mà ... số người khác phải nhịn một cái gì

Xem tiếp H trang 4

SÔI SỊCH VÀ SÔI SỤC...

Chỉ có trong vòng vài tuần nay mà bà con mình gặp luôn mấy vụ sôi nổi. Ở đời nó có nhiều cái thứ « sôi », và cái gì ... cũng ... thường làm át hẳn tiếng sôi sục sịch của thứ khác.

Như cái vụ sôi nổi về « Bét tít » ai cũng tưởng đã là to tiếng, đã là « nổi » lắm. Ai ngờ Bét-Tít sôi chưa được kỹ đã bị cái sôi... bốc lửa ngùn ngụt nọ làm át đi : giặc đốt nhà, đốt xóm, đốt khu phố ! Nhưng rồi cái vụ sôi thứ hai lại bị cái sôi... « Thi cử lộ đề » nó át đi.

Sự đời xảy dồn dập thiệt chẳng khác nồi cơm đang sôi, bị nồi cháo át tiếng. Nồi cháo đang sôi sình sịch lại bị nồi bánh chưng sùng sục làm « át giọng » đi luôn.

...VÀ SÔI BỤNG

Tuy nhiên, ngoài những cái sôi ở bên ngoài, con người còn cái sôi ở bên trong nữa. Đó là trường hợp sôi bụng : Những người cẩn thận, nghĩ rộng lo xa, không thể vì vấn đề thứ hai mà quên vấn đề thứ nhất. Do đó, có những độc giả của bổn báo hiện vẫn còn thắc mắc về cái « Bet Tit » nói riêng và những cái « dịch » nói chung. Chẳng hạn bà con viết thơ về hỏi :

— Thuốc chích ngừa dịch hạch có thể bảo vệ con người được bao lâu ? Tại sao có Bác sĩ (viết báo) nói 6 tháng, lại có Bác sĩ (cũng viết báo) nói những một năm ?

Về vấn đề này chúng tôi xin ba con đọc cái đơn thuốc Vaccin anti-pesteux của Viện Pasteur là tờ « Thuốc có hiệu lực một năm nhưng trong thời gian có dịch hạch nặng, thì 6 tháng phải chích một lần cho nó « cẩn tắc ». Vậy còn thắc mắc thứ hai này nữa, chúng tôi xin nêu luôn ra đây, để xem trước khi Bác sĩ Thiện-Ý của bổn báo « mách giúp », bà con mình có được giới Lưu trách Y tế giải thích gì thêm nữa chăng ?... Thắc mắc rằng :

— Nếu chẳng may, sau khi chích ngừa « Bét-Tít », chung quanh chúng ta lại xảy những trường hợp dịch tả, đậu mùa v.v... và cần phải chích ngừa luôn, thì phải **chích thuốc nọ với thuốc kia cách nhau bao nhiêu ngày ?** *Hay là có thể cùng một lúc chống ba thứ bệnh như chống ba thứ... « giặc » ?*

THẦY GÒN

từ THÀNH đến TỈNH

BÁC-SĨ THƯỜNG-TRỰC — Thứ Ba 30-4-1963
(Trưa : 13 giờ đến 15 giờ. Chiều : 19 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau)

B.S.	Tương-chí-Lương	160, đại-lộ Khổng-Tử	Chợlớn
B.S.	Nguyễn-đức-Hiệp	76, đường Triệu-Đà	Chợlớn
B.S.	Trần-thị-Mỹ	178, đường Bùi-thị-Xuân	Sàigòn
B.S.	Đào-văn-Thái	356, đường Võ-di-Nguy. Phú-Nhuận	Sàigòn

VIỆC ĐỊNH CƯ ĐỒNG BÀO HỎA HOẠN

SÀI-GÒN.— Hội Đồng Liên Bộ vẫn tiếp tục họp bàn công tác định cư 5.000 gia đình đồng bào hỏa hoạn.Có mấy điểm đáng chú ý như sau :

— Có lẽ sẽ để đồng bào bắt thăm nhận phần đất, ai may thì được ở mặt đường, ai không may thì ở vào trong.

— Các nhà vựa có thể được miễn thuế nếu trực tiếp đi rừng lấy cây lá về bán lại cho đồng bào hỏa hoạn theo lối cấp phiếu.

— Đang nghiên cứu chế tạo từng loạt nhà làm sẵn lợp lá và lợp tôn để bán lại cho đồng bào giá lối 15.000 và 25.000đ. một cái. (T.T.L. và T. Nh.)

BỊ BẮT LÀM LẠI CÁC ĐỀ THI, KHÔNG ĐƯỢC...

GIA ĐỊNH.— Sáng 28-4, anh cô Nguyễn thị S. (20 tuổi, ở đường Chi Lăng) từ Định Tường về thăm nhà, có bảo cô S. làm tất cả các bài thi T.H.Đ.N.C. vừa qua cho ông xem. Có lẽ vì cô S. không làm được hết, nên bị anh rầy la. Nên chiều ngày nói trên cô S. đã lén gia đình uống 1 lọ dầu nóng tự tử, nhưng được chở vào bệnh viện cứu sống. (N.P)

NHIỀU NGƯỜI KHÔNG GIẤY TỜ BỊ MỜI VỀ BÓT

CHỢ LỚN.— Đêm 26-4, nhà chức trách quận 6 mở cuộc khám xét tờ khai gia đình ở bến Nguyễn văn Thành và đường Bùi xuân Thưởng. Kết quả có nhiều người cư trú bất hợp pháp bị mời về bót xét hỏi. Liên tiếp mấy hôm qua, nhân viên cảnh sát đón các xe đò, xét giấy tờ của hành khách từ các tỉnh lên. Nhưng hầu hết những hành khách đều không có thẻ căn cước bọc nhựa, mà chỉ có cái biên lai tạm. Do đó, những hành khách cũng bị mời về bót xét hỏi. (CC)

LÚC NGHÈO THÌ SỐNG, KHI GIÀU LẠI CHẾT

BÌNH-DƯƠNG.— Hồi 10 giờ sáng 28-4, ông Ng-văn-Đăng (37 tuổi) được ông Huỳnh-văn-Nể (50 tuổi, ở ấp Trảng Lắm, xã Trung Lập) mướn đào một cái giếng ở sau nhà. Khi ông Đăng đào sâu được gần 3 thước, thì bắt gặp một cái hũ. Ông Đăng mở ra xem, thấy bên trong có 10 lượng vàng. Có lẽ vui mừng quá, nên ông Đăng quá kích động, ngã ra chết luôn ở dưới giếng. Khi có người hay biết thì thân thể ông đã cứng đơ. (V.V.)

CÓ THAI ĐƯỢC 5 THÁNG, 1 THIẾU NỮ TỰ TỬ.

BÌNH-DƯƠNG .— Trưa 28-4, người ta chở cô Hồ-thị-Ai (21 tuổi ở Xóm Mới, xã An Nhơn) vào bệnh viện cứu cấp, nhưng dọc đường thì cô Ai tắt thở chết. Theo dư luận thì cô Ai chưa có chồng mà đã có thai được 5 tháng. Có lẽ vì vậy mà cô Ai đã uống 1 gói thuốc giết rầy tự tử. (V.V.)

THÔNG GIAN, BỊ RƯỢT BẮT, NGÃ XUỐNG GIẾNG GẦN CHẾT

TÂY-NINH.— Đêm 26 rạng 27-4 vừa qua, ông Võ-văn-S. (35 tuổi, ở ấp Chánh xã Thái Bình) cùng người anh ruột đi xem xi-nê về, bắt gặp quả tang vợ là bà Dương-thị-B. (30 tuổi) đang làm... ái tình với một thanh niên lạ. Thấy chồng về, bà B. liền nhảy chồm lại ôm ngang người chồng, để cho người tình... tẩu thoát. Nhưng ông S. vùng được, hợp cùng anh xách gậy đuổi bắt tình địch. Có lẽ trời bất dung gian, nên thanh niên nọ chạy sa xuống giếng. Ông S. vội trì hô lên. Bà con lối xóm đến nơi vớt được lên dẫn đến trình bót. Được biết y là Trịnh-văn-S. (28 tuổi, ở cùng xóm). T.K.

CHUỘC NGẢI CHO VỢ, LẠI MÊ LUÔN BÀ THẦY NGẢI

SÀI-GÒN.— Ông L.T.L. sĩ quan, ngụ ở đường Trần-bình-Trọng, chẳng hiểu nghĩ sao lại nghe lời đồn đại, tìm nhà bà thầy ngải Đặng-T. (28 tuổi) ở số 280 Cao Đạt, để xin chuộc ngải về cho vợ không ghen. Nhưng sau nhiều lần đến nhà bà T.thọ ngải,ông L.T.L. lại cho bà thầy ngải tít thò lò, đến nỗi đem hết cả đồ đạc, tư trang của vợ đến mê bà T. Sau nhiều ngày theo rõi, chiều 27-4, bà Lê-thị-D., vợ ông L.T.L. đã khám phá ra nội vụ và đã đi thưa, nghe đâu bà Đặng-T. đã bị bắt (N.P)

4 BÀ ĐÁNH BẠC BỊ BẮT, TỊCH THU 13 NGÀN

SÀIGÒN.— Sau nhiều ngày theo dõi, nhà chức trách biết chắc tại một ngôi nhà ở đường Công Lý (gần cầu Công Lý) thường hay đánh bạc, nên đêm 27-4, nhà chức trách đến bao vây căn nhà nói trên bắt được quả tang 4 bà có tai mắt đang đánh bạc điệu về bót cùng với chủ chứa và tịch thu được gần 13 ngàn đồng tiền mặt. (C.C)

TRỌN MỘT Ổ MÃI DÂM Ở BÀN-CỜ BỊ BẮT

SÀIGÒN.— Nhà chức trách Đô Thành vừa bắt được một ổ mãi dâm ở căn nhà không có số, hẻm 331 đường Nguyễn thiện Thuật(Bàn Cờ) do bà Nguyễn thị V. làm chủ. Đặc biệt là ở đây chỉ có 1 cô gái điếm tên Nguyễn thị H. (18 tuổi) rất đẹp, để đi khách với giá 300 đồng ,và trong khi khách mua dâm đang mê ly thì chồng cô H. và mấy ma cạo nữa chui dưới gầm giường, lén trộm tiền trong ví của ông khách. Tất cả chủ chứa, vợ chồng gái điếm và 3 đồng lõa đã bị bắt giải tòa. (C.C)

THẢM CẢNH GIA - ĐÌNH

BỊ CHỒNG BỎ BÊ, VÀ KHẢO CỦA GIẾT CON RỒI TREO CỔ

★ **Xác hai mẹ con xình thối, người ta mới hay.**

BA XUYÊN.— Mấy hôm gần đây, đồng bào xã Lai Hòa bàn tán xôn xao về một vụ « giận chồng, giết con rồi tự tử ». Thảm cảnh gia đình này hết sức bi đát.

NGUYÊN bà Lê thị Thiều (28 tuổi) có chồng là ông Hồ văn Rực (31 tuổi) và đã có một con (2t),hiện ở Liên gia 5/16 ấp Roi Chóng. Từ 5 năm qua, vợ chồng ông Rực khá thuận hòa. Nhưng từ 5 tháng nay, ông Rực bỗng sanh lòng nọ kia, và dan díu với góa phụ Nguyễn thị M...(25 tuổi) ở xóm trên. Bà Thiều biết, nhưng không dám ghen.

TƯỞNG thế là được yên thân ; nào ngờ lúc 9 giờ 40 ngày 21-4 ông Rực lại về khảo vợ đòi 1.000 đồng ; bà Thiều than phiền ,thì ông Rực gây gổ, rồi lấy cây sào đánh vợ chết đi sống lại và đòi chém chết con.

Xem tiếp T trang 4

TIN TOA

TRÓI CHỒNG ĐEM RA SÂN rồi vào nhà hiếp vợ

VĨNH-BÌNH.— Sáng 24-4, cơ quan Hiến Binh Vĩnh Bình có giải đến tòa một can phạm đã can tội hiếp dâm trong trường hợp như sau:

Hồi 11 giờ đêm 23-3-63, Thạch Cương, Thượng sĩ Trung đội trưởng Dân vệ quận Trà Cú dẫn một toán dân vệ đi tuần tiểu trong xã Đại an, khi ngang qua nhà bà Kim thị L. 39t, thì kêu cửa vào xét. Bà L. tuy tuổi xấp xỉ tứ tuần nhưng gương mặt còn dễ nhìn nên thầy Thượng sĩ cầm lòng không được. Thầy Cương liền hạ lệnh trói chồng bà L. đem ra để giữa sân cho thuộc hạ canh giữ đoạn thầy trở vào nhà cưỡng hiếp vợ nạn nhân. Sáng hôm sau bà L... đến tố cáo với nhà chức trách. Thượng sĩ Cương bị giữ ngay để điều tra và mới đây bị giải Tòa. (Q.H.)

Can tội phá rối trị an được ra Tòa Dân sự

LONG AN.— Lần đầu tiên tại Long An, một Việt Cộng can tội « phá rối trị an » được truy tố ra Tòa Dân sự, không bị ra trước Tòa Quân sự Đặc Biệt. Bị can là Phạm văn Cần tự Hữu, 19 tuổi,ngụ tại xã Tân chánh quận Cần Đước, theo Việt Cộng từ tháng 4-62 đến tháng 9-62 bị bắt. Tại Ty Cảnh sát, Cần khai đã bị Việt cộng cưỡng ép đi theo chúng để làm công việc hồ bảo đồng bào đào đường phá cầu. Sau đó bị can còn chỉ chỗ Việt Cộng dấu súngdo đóđược khoan hồngphần nào. (H.T.)

Bắt cóc nữ-sinh

đòi tiền chuộc chưa chuộc đã giết

QUẢN LONG.— Hồi 4giờ20 chiều 22-4, cô Nguyễn thị Lành (18 tuổi) con ông Nguyễn văn Chang, chủ nhà máy xay lúa Thuận Phong ở quận lỵ Năm Căn, ra Cà Mau ngủ 1 đêm để hôm sau đi Bạc Liêu thi. Nhưng sáng sau (23-4) ông Chang bỗng nhận được chiếc cặp của con, do một thiếu phụ lạ mặt trao nói là của cô Lành gửi lại. Khi mở cặp ra xem, ông Chang thấy có 1 tờ giấy trắng đề : « *Đòi mạng thiếu nữ con của*

Xem tiếp C trang 4

8 — Những kiều bào bị trục xuất chỉ còn trơ thân cụ có bộ quần áo trên người. Người nào giàu có chưa thể trục xuất được thì họ «bao vây kinh tế» cho kiệt quệ tài sản.

(Tiếp theo)

Trước khi đề cập đến những nét sinh hoạt đặc biệt của Chợ Giới biên giới, cũng như những vụ bờ lờ từ Mên qua Việt, hoặc ngược lại, thiết tưởng cũng cần nên biết qua về những sự hoạt động quấy rối, chọc gậy bánh xe, tiếp tay với Việt Cộng của Vương quốc Khmer thân mến.

Nhìn trên bản đồ người ta thấy rằng tỉnh Tây Ninh có tới hơn 200 cây số biên giới. Phía Bắc, phía Tây, và một phần phía Nam đều giáp giới Cao Mên. Đường ranh giới lại không rõ rệt. Đồng ruộng bát ngát, ruộng người Mên, ruộng người Việt sát cạnh nhau, có đôi khi lại sen kẽ, không sao có thể phân biệt được.

Từ khi ông Si-Ha-Núc, cựu học sinh trường Chasseloup-Laubat (Sàigòn) thích uống rượu Vốc Ka, ham ăn độc tào, bèn giở trò tráo trở khởi xướng phong trào trục xuất người Việt, cũng như cấm người Việt hành 11 nghề ở Cao Mên, thì suốt vùng biên giới đã xảy ra lắm chuyện rắc rối. Những thuộc hạ của ông Si-Ha-Núc hình như đã nhận được lệnhngầm nào đấy, thỉnh thoảng lại bố ráp dân quê Việt Nam. Từ sau vụ tàn sát dại qui mô ở ấp Vĩnh Lạc, lính Khmer, mỗi khi đi tuần tiểu ở vùng biên giới lại bắt về một sốc những người dân Việt là bà già hay trẻ con, là tráng niên hay ông lão, nghèo khổ đi mò cua bắt ốc hoặc chăn trâu cắt cỏ ở đồng ruộng, rồi vì lớ ngớ không biết đâu là đất mình, đâu là đất người, đã chót dại xâm phạm sang nước bạn vài ba bước chân nên khi bị các chiến sĩ của nước bạn thộp cổ thì đành cắn răng chịu đựng.

Nhưng có một điều vừa tức cười lại vừa đau đớn như thế này : người ngợm của nước Khmer không được tráng tréo đẹp đẽ gì cho lắm vậy mà lại tinh ma xảo quyệt dáo để ; mỗi khi bắt được một người dân Việt nào xâm phạm ranh giới, họ đem về hành một thời gian rồi sau đó mới trao trả chính quyền Việt Nam và

Xem tiếp G trang 4

Ngôn, Sơn, Luận **TÌM NGƯỜI MẤT TÍCH**

TRUYỆN PHÓNG TÁC
Tranh của họa sĩ TRẦN-VŨ

TƯ LÀNH VÀO DÂN-VỆ

(Cảm phóng tác, trích dịch và quay phim mà không xin phép)

Tranh của họa sĩ VĂN-HIẾU

VĂN NGHỆ Y HỌC

HAY LÀ CẢM NGHĨ CỦA MỘT NGƯỜI THẦY THUỐC

KHI ĐÃ ĐƯỢC RỒI

Hôm nọ tôi trông thấy anh bạn tôi có cái bật lửa, rất xinh xắn, cầm nặng tay và lại đặc biệt có ngăn chứa xăng ; lúc nào cái bấc không cháy nữa, quay một cái đinh ốc nhỏ, xăng lại chạy sang cái bấc, quay ngược lại thì xăng lại thôi không ngấm sang nữa...Thế là từ lúc đó tôi mong có cái bật lửa như thế...Lúc ngồi hút thuốc lá một mình buổi tối, tôi tưởng tượng nếu có nó ở cạnh tôi, thỉnh thoảng cầm nó lên rồi bật đến toách một cái, châm thuốc hút rồi đặt nó xuống, rồi ngắm nghía thật là khoái vô cùng ;rồi khi gặp bạn nghiện thuốc lá và cũng mê bật lửa như mình đem ra khoe, « thảo luận » về bật lửa cũng như đã có những cuộc «thảo luận» về cà phê, về kính, về píp v.v..Tuy không bổ ích gì nhưng cũng vui vui và óc cũng nhẹ nhõm sau khi làm việc mệt nhọc.

Tôi đã có cái bật lửa đó trong tay đã một tháng...và hôm nay cái bật lửa đó đối với tôi không hiểu sao quá tầm thường hết làm tôi « say » như hồi tôi còn mong ước..

Giả sử đến bây giờ tôi chưa kiếm được cái bật lửa đó,giả sử đến bây giờ tôi vẫn phải tìm nó, kiếm nó, tìm kiếm hoài mà không thấy, chắc chắn cái bật lửa kia giá trị tăng lên gấp bội. Nhưng than ôi ! cái bật lửa đó đã nằm trước mặt tôi, tầm thường quá mất rồi vì tôi đã « được nó », có nó rồi..Thật là tội nghiệp cho nó và đáng ghét cho cái thằng tôi...một con người thích ao ước và hễ được rồi chỉ ít lâu lại chán.

x x x

Nghĩ đến bật lửa tôi lại nghĩ đến bạn tôi. Tôi có anh bạn khá thân Anh không ao ước cái lặt vặt như tôi, nhưng anh lại ao ước những thứ « trứ danh », khó kiếm...Anh đã dám ao ước...các bạn thử đoán xem...anh đã ao ước...một giai nhân tuyệt sắc, đã tuyệt sắc lại có thêm một tâm hồn vô cùng thông minh và rất nhiều tình cảm...

Tôi còn nhớ những lúc anh kể chuyện cho tôi nghe hồi anh mới gặp người đẹp.Tôi còn nhớ đôi mắt anh sáng ngời.nét mặt anh tái đi hoặc đỏ gay cái mồm anh thao thao bất tuyệt, cái giọng anh khi bổng khi trầm có khi anh vừa hét vừa đập bàn để tả người anh say đắm...Những lúc ấy,nghe anh tôi cũng phải «sốt ruột»...vì anh nói hăng quá và hay quá.

Anh đã theo đuổi con người đẹp ấy 5 năm.Anh đã vượt qua hàng «nghìn» cái khó khăn ngăn cản «bước tiến» của anh, và từ khi anh đã được chính thức ôm người đẹp vào lòng, 2 năm trời đã qua...

Tôi tưởng tượng được như thế, anh sẽ «yêu thương» người đó suốt đời, và đôi vợ chồng đó sẽ sống những ngày hạnh phúc vô cùng tận...

Rồi Tết vừa rồi sực nhớ đến anh, tôi bèn đi tìm cái «tổ uyên ương» để chúc mừng năm mới đôi trai tài gái sắc...

Tôi đã gặp anh ở nhà, nhưng chị đi vắng. Anh vồn vã gặp tôi, hỏi thăm tôi đủ thứ chuyện. Tôi có hỏi anh chị độ này thế nào, và hai anh chị còn mê ly nữa không ? Anh nhếch mép cười, một cái cười rất thản nhiên. «Làng nhàng thôi, hết mộng rồi anh ạ !» Rồi anh lảng sang chuyện khác...

Một lúc sau tôi bắt tay anh ra về... và những kỷ niệm ngày xưa lại hiện rõ trong trí nhớ tôi, từ cái giọng nói của anh từ cái cử chỉ, cái đập bàn của anh, đến những chuyện hồi anh còn theo đuổi chị... những nỗi khó khăn anh đã vượt qua..., tôi còn nhớ cả.

o o o

Cho nên bây giờ mỗi lần tôi cầm cái bật lửa xinh xinh kia một cách thờ ơ không sốt sắng, hoặc tôi nhìn cái đựng tàn thuốc lá mà tôi đã vất vả mới kiếm được, cũng như bao nhiêu thứ khác lặt vặt mà tôi đã ao ước và « đã được »... và đôi khi nếu tôi cảm thấy các vật kia hình như có vẻ oán trách tôi, thì bao giờ tôi cũng nghĩ đến anh bạn tôi.

Tôi nghĩ đến anh, để tha thứ cho tôi và mỗi lần nghĩ đến anh, hình ảnh người đàn bà, vừa đẹp người, đẹp nết lại hiện ra trước mặt tôi buồn buồn, và tội nghiệp... tội nghiệp nhiều hơn... cái bật lửa vô tri vô giác kia mà tôi đang thờ ơ nắm ở trong tay...

Bác-sĩ ANH TUẤN

QUAN TÒA KHÔNG ĐƯỢC XEM CHIẾU BÓNG

Các vị thẩm phán là những người cầm cán công lý, vì vậy hầu hết các chính phủ đều dành cho họ một nếp sống ưu đãi để khỏi có mặc cảm, như vậy khi xử án họ sẽ công bằng hơn. Đây là một vấn đề tâm lý khá quan trọng, quí bạn thử tưởng tượng một vị thẩm phán nghèo đi xe đạp đến tòa, ngồi xử những nhà tai mắt triệu phú phạm tội thì tâm lý sẽ như thế nào ? Ngoài vấn đề mặc cảm là vấn đề... hối lộ. Các vị thẩm phán một khi đã có mức sống cao hơn kẻ khác sẽ không bị tiền bạc lay chuyển.

Nghề thẩm phán là một nghề khó nhọc, ngoài giờ xử án ở tòa ra, về nhà còn phải nghiên cứu các hồ sơ, cáo trạng. Nếu không nghiên cứu kỹ, không suy xét kỹ nhỡ xử oan một người thì lương tâm cắn rứt. Các vị thẩm phán chân chính thường không chịu áp lực của chính quyền (vì tư pháp là một trong 3 quyền căn bản của quốc gia : lập pháp, hành pháp, tư pháp) cách đây ít lâu chắc có bạn đã được xem phim « Vụ án Nuremberg » ? Phim này mô tả một vị quan tòa người Đức thời Hitler đã theo lệnh của Quốc Xã Đức xử oan một ông già Do Thái, vu cho tội thông dâm với một thiếu nữ Đức, sau đó khi đồng minh đánh bại Đức, vị quan tòa bị đưa ra tòa để xử về nhiều tội, như tiếp tay giết hàng triệu người Do Thái tại các trại tập trung,tiếp tay cho những đạo luật làm tê liệt sự sinh sản v.v... Một vị quan tòa già người Mỹ xử vụ án này, ông ta không chịu áp lực của chính phủ Mỹ chỉ muốn tha tất cả để lấy lòng người Đức ông ta xử tất cả can phạm khổ sai chung thân. Bản án này làm cho nhà cầm quyền Mỹ không hài lòng, nhưng lại được sự kính phục của vị quan tòa người Đức phạm tội.

Gần đây tại Hi Lạp, để bảo vệ uy tín và sự công bằng của các vị thẩm phán, nhà cầm quyền ở đây ra một thông tư cấm các vị thẩm phán không được chơi bài (dù chỉ là để giải trí), không được tới các rạp chiếu bóng công cộng cũng như không được tới dự các cuộc tiếp tân. Kể ra thì sự cấm đoán trên cũng hơi quá đáng một chút, nhưng ít ra cũng cho chúng ta thấy vai trò của các vị thẩm phán quan trọng trong đời sống xã hội biết là chừng nào !

Mỗi ngày một truyện

(Tiếp theo trang 3)

Ông cụ cám ơn tôi rối rít. Mắt ông giám đốc chợt sáng lên :

— A, tôi xem anh sành về ngành chăn nuôi hơn là ngành viết văn. Nghề văn bây giờ tệ lắm. Vậy tòa soạn sẽ cấp cho anh ít tiền nuôi heo nhé, như thế có lợi hơn. Anh cũng biết là người ta vẫn kêu là đời sống bây giờ khó khăn, sự thực, hàng ăn vẫn hết bàn, đi coi ciné chủ nhật vẫn phải chen nhau mua vé. Có bao giờ tiểu thuyết được cái hân hạnh đón tiếp như thế đâu. Đến lúc người ta chen nhau mua tác phẩm thì có lẽ tôi, anh, tụi mình đều già hay cũ rồi. Anh đi nuôi heo là tốt hơn cả.

Tôi hứa với ông sẽ suy nghĩ về đề nghị đó rồi thất thểu ôm văn phẩm ra về.

Bạn tôi thấy nét mặt tôi thì hiểu ngay tự sự. Để an ủi, chúng tôi kéo nhau đến một quán nước quen uống giải sầu. Cô hàng nước duyên dáng, vẫn luôn luôn đẹp, mỉm cười với chúng tôi. Cái cười tuyệt diệu quá làm chúng tôi quên nỗi tuyệt vọng và đòi uống hết nước trong quán. Sau đó, hai tên mang hai cái bụng căn nước, óc ách ra về như đem theo cả một khối tình. Dọc đường anh bạn tôi không chịu nổi cứ luôn luôn đòi dừng lại để... tiểu tiện.

Lần dừng lại cuối cùng bên một gốc cây anh cười bảo tôi :

— Này ! tớ làm thế này là tưới cây đấy nhé.Cây chóng lớn thì lũ con cháu mình sau này có nhiều bóng mát. Xem ra công việc của tớ còn có ích hơn công việc của cậu nhiều.

— Cậu nói chí lý lắm. Nhưng lẹ lên, coi chừng bị phạt vi cảnh.

Kỷ niệm lần thứ 77...

(Tiếp theo trang 3)

thuyền phải làm việc từ 12 đến 16 giờ mỗi ngày, không kể giờ giấc tối khuya. Làm việc nhọc nhằn như con ngựa mà đồng lương không có bao nhiêu ; đời sống công nhân hết sức cơ cực, không còn thì giờ sống với vợ con, bè bạn. Đã vậy còn bị chủ nhân đánh đập, xỉ vả nặng nề.

Bị đối xử tàn tệ như thế, thợ thuyền hết sức phẫn uất, kêu than. Nhưng tiếng kêu của họ vừa tới cổ họng là phải tắt tịt ngay trước họng súng và con roi da bò của bọn chó săn tay sai của chủ nhân cá mập.Phản ứng vừa mới bừng lên thế là đã bị bóp xẹp xuống. Nhưng một ngọn lửa thù hận đã bắt đầu âm ỷ cháy trong tim người thợ thuyền xấu số. Ban đầu lẻ tẻ sau thành ra nhiều và tràn lan khắp nơi.

Thời đó, có ông *Robert-Owen* một nhà xã hội học trứ danh của Anh quốc nhân một chuyến đi về quê thăm một người bạn, trông thấy tận mắt những sự khổ cực của kiếp công nhân ; lòng trắc ẩn cộng thêm với sự thù hận.ông Robet-Owen liền đề xướng ra thuyết : *« Ngày làm việc 8 giờ, thợ thuyền không phải nô lệ ».*

(Còn 1 kỳ)

CÁC LỚP ANH-NGỮ
SẼ MỞ NGÀY 2-5-63 TẠI TRƯỜNG
ZIÊN - HỒNG
80,6 ĐƯỜNG BÀ HUYỆN THANH-QUAN—SÀI-GÒN
— DIRECT METHOD BOOKS 1, 2, 3, 4, 5
— LET'S LEARN ENGLISH 1, 2
— PRACTICE YOUR ENGLISH 1, 2
— VĂN-PHẠM và DỊCH ÁP-DỤNG (do chính Giáo-Sư LÊ-BÁ-KÔNG phụ-trách).
— LUYỆN DỊCH
— CHUẨN BỊ THI TÚ-TÀI A, B.
— CHUẨN BỊ THI CAMBRIDGE LOWER CERT. (tháng 12-63)
Ghi tên, hỏi chương-trình và Thời-biểu tại Văn-Phòng.

HẢO HÁN RẠCH LƯƠNG SƠN

Đông-Đô, Thị-Nại-Am soạn — Bản dịch của **TỬ-VI-LANG**
SỐ 201 Kim-Thánh-Thán phê bình – Thầy-Gàn chú thích

HỒI THỨ 25

Võ-Tùng chạy về đến nhà, thổ-binh mở cửa ra,chàng xách hai cái đầu người vào đặt cái huỵch trước bàn thờ, rồi đưa tay nâng chén rượu lạnh, rót một nửa xuống đất làm lễ, hai hàng nước mắt tuôn trào, chàng khấn rằng :

— Trăm lạy anh ! Linh-hồn còn quanh quất đâu đây, xin sớm về nơi Thiên-giới. Em đã giết gian phu dâm-phụ, báo được thù cho anh rồi ! Ngay hôm nay, xin thiêu bỏa bài vị

Bèn bảo thổ-binh lên lầu mời bà con hàng phố xuống. Chàng sai trói mụ Vương trước mặt, một tay xách lấy hai cái đầu người, một tay cầm dao, ân cần bảo mọi người :

— Xin đừng vội về. Tôi còn một chuyện muốn thưa cùng quí vị.

Mọi người chắp tay đứng yên,cùng nói :

— Còn chuyện gì, Đô-đầu cứ nói chúng tôi sẵn sàng tuân theo.

Võ-Tùng liền ngỏ mấy lời nhờ cậy cuối cùng. Và chính vì thế mà có chuyện :

« Cảnh-dương hảo hán đánh hùm,
« Vì chưng rửa hận,cam tâm làm tù.
« Đường đường Dương-Cốc Đô-đầu,
« Lâm nguy, khoác áo nhà tu cũng đành (1)

Võ-Tùng nói gì với bà con hàng phố ? Xin đọc hồi sau.

HỒI THỨ 26

Quán Mạnh-Châu, « Quỷ-Cái » bán thịt người
Ghềnh Thập-Tự, Võ-Tùng gặp hảo hán

Nhắc lại, Võ-Tùng giết xong hai kẻ thù, bèn bảo mấy nhà hàng phố :

— Tôi báo cừu rửa oan cho anh tôi, tội giết người tôi đành chịu lấy, dù phải chết cũng không oán hận gì. Chỉ hiềm vừa nãy làm cho quý vị sợ hãi bàng hoàng, thật là có lỗi. Giờ tôi một bước ra đi, chưa biết có ngày nào trở lại nữa không, thân này không hiểu rồi sống hay chết.Vậy tôi phải đem bài vị ra thiêu hóa cho anh tôi. Còn những đồ đạc trong nhà, phiền quí vị đem bán chác giùm cho, lấy tiền mà bù đắp vào chỗ thiệt thòi vì việc vào nha hầu kiện. Giờ chúng ta cùng vào huyện thú cáo, tội tôi nặng hay nhẹ, bà con không cần quan tâm. Chỉ xin làm chứng đúng sự thực cho,mắt thấy thế nào thì cứ khai như thế.

Nói rồi bước tới bàn thờ Cả-Võ, hạ cái bài vị xuống châm lửa đốt đi. Trên lầu còn hai cái rương, chàng lấy xuống mở xem, rồi trao cho bốn nhà hàng phố cất đi, để mai đây lấy cái chi tiêu vào việc. Dặn dò xong, chàng áp giải mụ Vương, xách hai cái đầu, và mời mọi người đi thẳng vào huyện. Bấy giờ tin đồn đã lan khắp huyện Dương-Cốc, dân chúng trẻ già kéo ra hai bên đường xem đông ngòn. Quan Huyện được tin báo, giật nảy mình, vội lên công-đường ngồi đợi. Võ-Tùng điệu mụ Vương vào, đặt con dao với hai cái đầu người dướithềm,rồichàng quì bên tả,mụ quì ở giữa, bốn người hàng phố quì bên hữu. Chàng thò tay vào mình, rút hai bản khẩu từ do Hồ-Chính Khanh biên chép, cầm đọc từ đầu đến cuối rõ ràng. Quan Huyện sai viên Lệnh-Sử hỏi cung mụ Vương xong, bốn người làm chứng cũng khai minh bạch. Lại gọi Hà-Cửu-Thúc với Vận-Kha ra, lấy lời khai lần nữa, rồi quan Huyện sai một người Kiểm-nghiệm, một viên Ủy-Lại, dẫn tất cả đoàn người về phố Tử-Thạch khám nghiệm cái thây Kim-Liên, lại kéo đến đầu cầu Sư Tử, trước tửu lâu nọ, khám cái xác Tây-môn-Khánh. Hai nhân viên xem xét, ghi chép kỹ càng rồi trở về huyện trình Quan, lập án. Trước hết, quan Huyện sai lính lấy gông dài ra lắp vào cổ Võ-Tùng và cổ mụ Vương, đem giam vào nhà lao. Còn mọi người chứng thì bị tạm giữ trong cái phòng trước cửa.

Quan Huyện lui vào nhà trong nghĩ lại, một là cảm-phục nghĩa-khí hảo hán của chàng, hai là nhớ cái ơn hộ tống của cải về kinh, ba là Tây-môn-Khánh đã chết rồi, không vướng-víu gì nữa..,ông bèn quyết lòng che chở để cứu lấy tính mạng chàng. Ông tìm lấy những điểm hợp lý của chàng, rồi bảo bọn nha lại rằng :

— Võ-Tùng là trang hảo hán nghĩa khí trên đời, không nên để y chịu tội chết chém. Vậy hãy hủy hết những lời chứng này đi và đổi hẳn lại rằng : «Võ-Tùng về nhà tế vong hồn anh ruột, bị chị dâu nất hủi cản ngăn, đôi bên cãi vã nhau, ả nọ tức giận xô đổ bàn thờ xuống. Võ-Tùng cố giằng lấy bài vị của anh, bị chị dâu tranh xé, đánh nhau. Trong cơn xô xát, Tùng lỡ tay ngộ sát. Tây-môn-Khánh là kẻ thông gian với ả, xông tới đánh giúp. Hai bên ẩu đả không phân hơn thua, giằng xé níu kéo nhau tới đầu cầu Sư-Tử thì Khánh bị đánh chết...»

Nha-lại sửa đổi giấy tờ xong, quan Huyện sai đọc lại khắp một lượt cho Võ-Tùng nghe, rồi viết một công văn, cho áp giải tất cả can phạm và nhân chứng lên Đông-bình-phủ, chờ lệnh phát lạc.

Bấy giờ huyện Dương-Cốc tuy là huyện nhỏ, nhưng cũng có nhiều người trọng nghĩa sơ tài. Những nhà giàu có đều đem bạc nén bạc lượng tới giúp Võ-Tùng. Ngoài ra, còn những người đem tiền gạo tới cho,hoặc bày cơm rượu tiễn biệt nữa.Võ-Tùng về phòng,bảo thổ binh thu thập hành lý, lại sai đem mười mấy lạng bạc đến cho ông già Kiều là cha thằng bé Vận Kha. Bọn thổ-binh dưới quyền chàng cai-quản, phần lớn đều có bữa rượu thịt tiễn biệt Đô-đầu.Sau đó, một viên huyện-lại nhận tờ công văn kèm tập khẩu cung, hai lóng xương Cả - Võ, 10 lạng bạc của Tây-môn-Khánh với con dao Võ-Tùng giết người... rồi dẫn can phạm và nhân chứng lên đường...

(Còn tiếp)

(1) Cảnh-dương-cương hảo hán, khuất tố tù-đồ. Dương-cốc-huyện Đô đầu, biến tác hành giả.

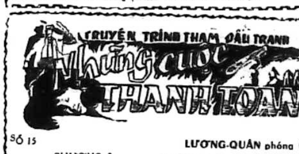

SỐ 15 — LƯƠNG-QUÂN phóng tác

CHƯƠNG 3
BẪY ĐÃ CHĂNG

Như vậy, chú hãy coi chừng. Chú không thoát nổi tay tôi đâu.Nếu chú muốn được về đô thành thì phải theo điều kiện của tôi, hiểu chưa nào ? Muốn gặp tôi, chú cứ việc gọi điện thoại về Ty Cảnh Sát Tư Pháp, xin nói chuyện với trưởng đoànThẩm Sát viên.Tên tôi là Phan, chú nhớ lấy.

Phúc chẳng nói chẳng rằng. Ra đến vọng canh,đám điều tra viên bàn giao lại phạm nhân cho tốp thường trực. Họ đứng chứng kiến cho đồng nghiệp tháo hết giây giầy, thắt lưng của Phúc,rồi mới kéo nhau đi.

Cả mấy người đều có vẻ bực mình.Họ cũng chẳng buồn trả lời khi viên đội trưởng mới đổi phiên canh ngạc nhiên thốt lên ra ý hỏi :

— Ủa chỉ có một thằng nhãi vi phạm án lệnh biệt xứ mà làm gì các cha «truy tầm» kéo vào đây đông thế này ?

Mấy cảnh sát viên mặc sắc phục tháo còng tay cho Phúc rồi nhốt hắn vào một phòng giam. Anh chàng ngồi chen vào giữa 1 lão già lang thang vô nghề nghiệp và một ả giang hồ. Mấy phút sau, hai tay ôm mặt, Phúc khóc nức lên như một đứa trẻ con.

o o o

CHƯƠNG IV
MẸ, CON

Má Sáu khom lưng đẩy xe bán trái cây.Bà cụ đã già lắm,người mập ú,lưng hơi gù và quanh năm ngày tháng chỉ mặc một bộ đồ đen.Xe trái cây vừa nhô ra đầu đường thì đụng ngay vào cái chắn bùn của một chiếc tắc xi đang đậu sát lề. Vừa toan cất tiếng nguyền rủa bỗng ngó lại nhận ra Má Sáu,anh tài xế vội vã đổi ngay nét mặt thành vui vẻ. Anh giơ một ngón tay lên vành mũ,chào to :

— Má đấy à ? Má khỏe chứ ?

Bà cụ mỉm cười chào lại :

— Cám ơn chú, tôi vẫn mạnh. Còn chú thế nào ? À, thằng bé út nhà chú có chịu chơi không đấy ?

— Nó khỏe lắm,má ạ.Đầu trường họ lại sắp tổ chức cho cháu đi trại hè kia đấy.

Tuy vẫn đẩy xe đi, bà cụ nói với lại :

— Thế thì còn gì bằng ! Nhắn vợ chú là má có lời hỏi thăm nhé.

Anh tài xế cũng đáp lớn vọng theo.

— Nhà cháu cám ơn má.Thôi,má đi chợ nhé.

Bà cụ thở không ra hơi. Trời nóng như lò thiêu, mồ hôi toát ra ướt đẫm cả lưng áo, Má Sáu phải che nắng bằng tờ báo gập đôi. Mái tóc bạc phơ xõa dài ra ngoài mép tờ báo.Tuổi tác,lo âu,bệnh tật chồng chất cả trên tấm thân bước đi không vững. Nhưng chỉ riêng có bộ mặt bà cụ là dường như vẫn còn cố cưỡng lại với sự tàn phá của thời gian.Làn da phẳng phiu,hồng hào như da con gái,với cặp mắt còn tinh nhanh, đen láy.Một bộ mặt chất phát, hiền hậu, chỉ thoáng nhìn là đã có cảm tình..

Tất cả mọi người trong khu phố này đều biết Má Sáu và gặp đâu là lễ phép chào đó. Bóng dáng bà cụ già bán trái cây đã quen thuộc với họ từ gần ba mươi năm trời nay kia.

Ngày nào cũng vậy, cứ đúng giờ này là bà cụ đẩy xe ra chợ. Dọc đường,bà săn đón, chào hỏi bất cứ ai. Thấy Má Sáu,ngay đến lũ trẻ nhỏ đang đùa nghịch dưới lạch nước cũng dừng lại để mà lên bao quanh bà cụ. Và không lần nào là chúng không được phân phát cho một vài trái cây, mùa nào thức ấy.

Năm này qua năm khác, bước đi của Má Sáu đã nặng nề,chậm chạp hơn trước và lũ trẻ cũng lớn khác xưa nhiều. Nhiều đứa đi biệt hẳn, mất tích vào cái biển người lúc nhúc của đô thành.Những đứa khác ở lại trong xóm, lấy vợ, đẻ con và không bao giờ rời khu Xóm Chợ. Chúng sinh ở đấy, lớn lên ở đấy và rồi cũng sẽ nhắm mắt lìa đời ở đấy.

Thỉnh thoảng, lại có một chiếc xe kền mạ bóng loáng dừng lại ở lề đường Xóm Chợ.Một cô gái ăn vận lòe loẹt, người sực nức mùi nước hoa rẻ tiền, nhảy xuống ôm chầm lấy Má Sáu mà hỏi han rối rít.Dưới làn phấn son tô đậm, bà cụ nhận ra ngay bộ mặt non dại ngày nào còn dính bết những mực hoặc kem.

Bà cụ khẽ lắc đầu, nén một tiếng thở dài.Xe ấy, quần áo ấy,những đồ nữ trang vàng ngọc sáng ngời ấy liệu có bền được không ? Một ngày nào đó...khi sắc đẹp tàn...Không làm vui mắt đàn ông được nữa thì cả vàng bạc lẫn xe cũng sẽ lần lượt theo nhau mà đi...

Lại cũng có những lần Má Sáu buồn rầu ngồi nhìn một bức ảnh chụp đăng trên trang nhất tờ nhật báo. Ảnh in mờ nhưng vẫn thừa đủ cho bà cụ nhận ra khuôn mặt quen thuộc từ lâu của một đứa trẻ ngỗ nghịch trong xóm,Bà cụ thở dài não nuột. Sống trong cảnh nghèo từ bé, Má Sáu chẳng lạ gì con đường đưa đẩy bọn trẻ đó tới trước cổng khám đường,hoặc có khi lên máy chém.

Gần đến chợ, đúng lúc bà cụ ngước lên toan cất tiếng chào một người quen thì chợt có cánh tay khỏe mạnh vòng từ phía sau lên ôm chặt lấy vai bà cụ.Một nụ cười sung sướng làm sáng rực hẳn bộ mặt già nua.Nhưng bà cụ giả bộ gắt :

— Ô hay,ông nào mà kỳ thế này? Để cho người ta ra chợ kẻo muộn rồi! Trẻ không tha già không thương nữa ư ?

Hai hàm răng ghé cắn nhẹ vào gáy Má Sáu. Bà cụ bật cười lên :

Bỏ ra,cái thằng phải gió B... ! Bộ tưởng má không nhận ra sao ? Buông má ra,mau lên !

Tiếng cười của Má Sáu vang lên trên đường, rất tự nhiên. Mấy đứa bé đang chơi trên hè cũng cười ùa theo.

(Còn tiếp)

Chống phim Thích-Ca...

(Tiếp theo trang 3)

tự do trên toàn cõi nước Nhật và những tín đồ đạo Phật ở nước Nhật đã được hoàn toàn tự do luận xét xem cuốn phim có đúng với tinh thần Phật giáo hay không. Và đây là mấy con số để quý bạn có một khái niệm về vấn đề đạo giáo ở Nhật Bản.

● Năm 1960, nước Nhật có :

—78.470.000người theo Thần đạo (Shintoisme—giống tập quán thờ cúng tổ tiên của Việt Nam ta).

— 54.931.000 người theo đạo Phật (có người vừa theo Thần đạo vừa theo đạo Phật).

— 669.000 người theo đạo Thiên Chúa.

— 4.333.000 người theo các đạo khác.

● Riêng về đạo Phật, trên nước Nhật có 125.613 nhà sư, 75.086 ngôi chùa. Hiện nay tại Nhật còn 11 môn phái lớn là Hosso, Kegon, Ritsu, Tendai, Shingon, Yuzunembutsu, Jodo, Shin, Ji, Zen và Nichiren. Mười một môn phái ấy lại chia ra làm 58 môn phái nhỏ khác nhau.

TẤT nhiên với những con số khổng lồ trên đây, quý bạn đã lượng được tầm mức quan trọng của Phật giáo trên đất Phù Tang và tưởng tượng được rằng sự tranh chấp giữa các môn phái không phải ít. Ấy thế mà 58 môn phái khác vẫn không đi ngược với tinh thần **tự do, dân chủ** của Phật giáo, trong khi môn phái Nichiren thực hiện và phát hành phim Thích Ca Phật Tổ. Vì thế nên ở Nhật (một nước mà cả thế giới đều khâm phục vì tinh thần tiến bộ trên toàn thể mọi lãnh vực) mới không thể thành lập được « Ủy ban liên phái chống phim Sakya » như Thượng Tọa Thích Tâm Châu và ông Chánh Trí Mai Thọ Truyền đã lập được ở Việt Nam, với 18 chữ ký (trong đó có 3 chữ ký của chùa Xá Lợi, 2 chữ ký người Việt gốc Miên và 4 chữ ký trong Chợ Lớn). Và cũng vì thế mà toàn thể khán giả Nhật(tất nhiên họ đều không phải là những người ngu như có người có thể nghĩ được)mới được tự do luận xét cuốn phim.

NHƯNG, cũng may thay, dù sao thì người Việt - Nam chúng ta cũng không phải gồm toàn những người chủ trương làm việc theo lối **«ban hành mệnh lệnh»** như kiểu làm việc **« đinh ninh »** và độc tài của Ủy ban liên phái chống phim Sakya. Nhờ vậy mà chúng tôi đã được may mắn gửi tới tay bạn đọc những tài liệu đầy tinh thần rộng lượng, bình đẳng, tự do và dân chủ của đạo Phật như :

— Thư của đại đức Thích Đức Nhuận.

— Thư của đại đức Thích Tâm Giác và Thích Thanh Kiểm.

— Bài của đại đức Phan quang Minh.

Hơn thế nữa, chúng tôi còn nhận được tin :

— Chính trong hàng ngũ **« Ủy ban liên phái chống phim Sakya »** sự nứt rạn đã tới giai đoạn trầm trọng. Vị chủ tịch ủy ban liên phái rày đã nghe theo chủ trương của Thượng Tọa Thích Thiện Hoà là cần phải xem phim trước khi luận xét và vị này cũng đã có lần xin từ chức chủ tịch Ủy ban này.

— Tối 28 tháng 4 năm 1963, (nếu chúng tôi không lầm) tại Chùa Ấn Quang có một phiên họp riêng và đặc biệt của Giáo hội Tăng Già Việt Nam để bàn luận về cuốn phim này.

— Trong thư gửi từ Huế đề ngày 13-2-1963, để trả lời lá thư đề ngày 8 tháng 2 năm 1963, của nhà nhập cảng cuốn phim. Hòa Thượng Thích Tịnh Khiết, hội chủ Tổng Hội Phật Giáo Việt Nam(chùa Linh Quang) đã không mặc nhiên nhắm mắt nghe theo quyết nghị của «Ủy ban liên phái» mà lại có thái độ minh mẫn cần thiết và xứng đáng của một vị hội chủ. Hòa Thượng Thích Tịnh Khiết viết nguyên văn như sau:

« Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

« Kính Ông,

« Tôi vừa tiếp thư của quí ông đề số QGDB. 21-169-65-001, tôi liên phúc đáp thư này.

« Mọi việc như quý ông đã trình bày trong bức thư trên, Tổng Hội **chúng tôi sẽ xét lại.** Vậy kính tin quí Ông rõ ».

(Còn tiếp)

Quý Bà — Muốn tránh được Tiểu-sản.
— Ói mửa, trăng quận đau, ăn uống không đặng, bần thần đã dượi.
— MẸ MẠNH MẺ.
— CON DỄ NUÔI
Bà nên uống :
Bảo Mẫu Dưỡng Thai Hoàn
(giá hộp nhỏ 20đ00, lớn 28đ50)
VÕ-VĂN-VÂN Dược Phòng
201-211 Nguyễn-thái-Học, Saigon.
(KN BYT số 138-229 và 559)

Ai đau về bịnh trĩ ?
Nội Trĩ hay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu lẫn mủ đau nhức hậu môn có mụt và sưng, chảy nước vàng, lâu ngày sanh mạch lươn nên uống TRƯỜNG PHONG TRĨ LẬU HOÀN số 57 VÕ VĂN VÂN giá 25đ., uống đặng nhiều ngày, do VÕ-VĂN-THÊM kế chế.
K.N. số 139 BYT/QCDP 24-7-62

Huyết...
Ra bạch đái, cứng đầu côn, đau tử cung, ngứa cửa mình, đau giây chằng, đau bụng dùng thuốc :
BẠCH-ĐỚI-HOÀN THỤY-LÂM
là thuốc gia-truyền
Phổi : Yếu, hay khạc nhổ, đàm nhớt, khó thở, nhiều đàm rang ngực dái đêm, hồi hộp yếu tim, khó ngủ, kém ăn, tự nhiên sút cân, đau lưng, ưa mệt uống BỔ PHẾ LINH ĐƠN Loại A THỤY LÂM...
Có bán tại : THỤY-LÂM 191 Gia-Long Saigon, 131 Võ-di-Nguy Phú-Nhuận,110 bis Khổng-Tử Chợ-Lớn, 28 Phan-đình-Phùng Long-Xuyên—Đông-Hòa 119 Lý-thường-Kiệt Phan-Thiết, 72 Nguyễn-Huệ Mỹ-Tho, Vạn-sanh-Đường 7 Hùng-Vương Đà-Nẵng—Ngọc-Hiền Rạch Giá, nhà sách Phát-Hưng Sa-đéc.
K.N. 206-207 ngày 31-7-62

2-5-63 KHAI-GIẢNG CÁC LỚP :
Luyện thi ĐỆ-THẤT KỸ-THUẬT
CAO-THẮNG và NGUYỄN-TRƯỜNG-TỘ
ĐỆ-THẤT và LỤC KỸ-THUẬT
ÁP-DỤNG ĐÚNG CHƯƠNG-TRÌNH CỦA NHA KỸ-THUẬT
— BAN GIÁO-SƯ KINH-NGHIỆM ĐÁNG TIN CẬY
— DANH SÁCH GIÁO SƯ CÓ NIÊM-YẾT TRƯỚC VĂN-PHÒNG
Tư-Thục Trung-Học Kỹ-Thuật Á-CHÂU
Giấy phép số 1501/GD/HV1
257 - 259, TRẦN-HƯNG-ĐẠO — SÀI-GÒN

MỖI NGÀY MỘT TRUYỆN

In tác phẩm

(HỒI ĐẠI KẾT CUỘC)

Truyện của **LÊ-Đ.**

Xin nhắc lại, sau khi tôi đem việc muốn in tác phẩm ái tình vĩ đại của tôi ra bàn với anh bạn thân phất của tôi thì anh ta bảo :

— Văn phẩm của cậu hay lắm. Thời đại này có quá nhiều thằng lúc nào cũng gào thét là đơn côi, không ai hiểu mình, chửi đời là bội bạc, kỳ thực các tướng đó chơi xấu hơn ai hết, cho thằng bạn một tí cũng tiết đứt ruột, thiên hạ đã chán cái bọn lắm mồm ấy rồi. Có tên thì lại làm ra vẻ có tâm hồn cứng rắn, chai đá, đến thăm một thằng bạn ốm gần chết hắn quát vào mặt thằng kia :... « Mày chết ngắc đi cho rồi ! ». Nói xong hắn bỏ ra về, thằng bạn hắn ức quá chết lăn queo. Lối lì lợm giả tạo thế cũng không xài được. Bây giờ cậu khai thác tình yêu là đúng lắm, văn cậu lại lâm ly, kỳ ảo...

Trong khi anh ta « thổi » tôi, tôi cứ phải lấy hai tay bưng chặt lấy mũi sợ nó nở to quá mà vỡ mất thì còn đâu cái chỗ để thở. Tôi hỏi :

— Nhưng làm sao để in ?

— Khó gì. Cậu nhờ một nhà báo, chẳng hạn, in giùm.

— Liệu họ có nhận không ? Họ từ chối thì ế mặt. Tớ vốn có tính cả thẹn, tự ái vặt.

Bạn tôi gật gù :

— Vậy tốt hơn hết là cậu nên gọi điện thoại hỏi họ trước. Nếu họ có xỉ vả cho câu nào thì cũng chỉ ngượng với cái máy nói thôi, mặt mình có đỏ thì cũng chả có ai biết đấy là đâu.

— Ừ phải. Mình đến tòa soạn nguy hiểm lắm. Biết hỏi ai ? Tòa báo có đến mấy chục mạng, sừ nào cũng ngồi cắm đầu xuống bàn, lầm lầm lì lì chẳng nói chẳng rằng trông phát khiếp, mình lớ ngớ họ khinh cho.

Chúng tôi liền gọi điện thoại đến tòa soạn thì liền được trả lời :

— Mời ông đến tòa soạn gặp ông giám đốc trị sự nói chuyện thì tốt hơn, việc này bàn ở điện thoại không tiện.

Nghe xong tôi sai lũ nhỏ đi mua hai tô phở về thết ông bạn quý. Đợi hắn sơi nửa chừng tôi mới nói :

— Ngày mai, buổi sáng tớ phải đi làm. Cậu chịu khó đem tác phẩm của tớ đến gặp ông giám đốc trị sự.

— Hê !..

Anh bạn phê bình gia của tôi giật mình kêu lên như thế, nhưng bánh phở đã làm lời anh bị tắc ngẵng. Tôi bảo thêm :

— Cậu vốn ăn nói giỏi nên tớ mới nhờ cậu.

Bạn tôi đành gật đầu.

— Thôi được, tao vốn được tiếng là thằng liều mạng.

Tôi cám ơn anh ta rất nhiều. Bởi vì nếu anh đến có bị người ta từ chối thì anh vẫn bình tĩnh. Nếu ông Giám đốc có chê bai câu nào thì anh ta sẽ ráng chống đỡ hộ. Kể mà lừa cho anh ta tới vào cái thế đi chịu trận như vậy thì cũng đều, nhưng âu là số mệnh cả, đó cũng là một trong những nỗi khổ của các phê bình gia ham ăn bánh đúc Tàu và đu đủ thịt bò khô như anh bạn tôi.

Sáng hôm sau bạn tôi khăn áo chỉnh tề đến lấy tác phẩm ở nhà tôi rồi lên đường thi hành nhiệm vụ ngoại giao. Trước khi đi anh nói một cách thiểu não :

— Biết thế này thì mình cóc thèm khen cậu một câu nào.

Suốt buổi sáng hôm ấy tôi ngồi ở sở hồi hộp chờ giờ về. Anh bạn

tôi đón tôi và kể lại nội vụ.

— Hôm nay xui quá. Không gặp ông giám đốc trị sự.

— Rồi sao ?

— Thì mình chờ chứ sao. Để tớ kể từ đầu cậu nghe. Tớ đến sớm quá tòa báo chưa mở cửa nên phải vào một tiệm cà phê ngồi ăn hủ tíu. Khi tòa báo mở, tớ đến hỏi ông giám đốc thì cô thư ký bảo : « Ông chưa đến ». Tớ lại ra quán uống hai ly cà phê sữa để chờ. Một lúc sau trở lại tòa báo, tớ được biết : Ông còn đi đớp phở. Tớ lại về quán gọi một chai bia, rồi trở lại, cô thư ký lại bảo : «Ăn phở thì phải uống cà phê nữa, có phải không ông ?» Tớ lại về quán uống la de...

Nghe đến đây mồ hôi tôi vã ra, bởi vì bao nhiêu phí khoản trong cuộc đi của anh bạn, tôi đều phải chịu hết. Anh ta mà không gặp ông giám đốc độ vài lần nữa thì chắc chắn là tôi sẽ bị...sạt nghiệp. May quá anh ta bảo :

— Khi trở lại, vẫn không gặp ông ta, tớ không về quán cà phê nữa vì no bụng quá rồi. Tớ liền giao tác phẩm của cậu cho cô thư ký và tớ bảo...

— Cậu bảo sao ?

— Tớ bảo : « Đây là tác phẩm của một anh bạn tôi muốn nhờ tòa báo in, xuất bản hộ. Cô làm ơn chuyển lại ông giám đốc trị sự. Tác phẩm còn dài nhưng tôi chỉ đưa đến một đoạn đầu, vì, như cô đã biết đấy, khi ăn quả trứng « la-coóc » người ta đâu có cần ăn hết mà cũng biết là trứng... thối.

Tôi ngẩn ra :

— Trời đất ! Cô thư ký cô ấy nhìn cậu ra làm sao mà cậu lại ăn nói quái đản như thế. Chưa chi đã quảng cáo là văn minh thối thì còn nước non gì. Nói xong những câu kỳ cục ấy cậu bỏ về ngay ?

— Về tút xuỵt.

Sau đó chúng tôi ngồi làm một con tính cộng về các phí khoản và tôi cắn răng chi tiền.

Tuy vậy, « quả trứng « la-coóc » của tôi dù sao cũng đến tay ông giám đốc trị sự, được ông thưởng thức và hẹn ngày gặp mặt.

Buổi sáng hôm đó, một buổi sáng vĩ đại nhất đời tôi. Tôi cùng bạn tôi (tôi rủ anh ta đi để nhỡ có ngượng quá chết ngất thì còn có người khiêng về)khăn áo tề chỉnh,đến tòa soạn để tiếp kiến ông giám đốc trị sự.

Vừa bước vào cổng tòa báo tôi đã bâng khuâng nhớ đến những kỷ niệm xưa. Đã hai năm nay tôi không có dịp đến tòa soạn. Công việc lấy tiền các truyện ngắn tôi đã giao cho một sừ lõi tì ở nhà. Nó chăm chỉ làm công việc này vì bao giờ cũng được hưởng mười phần trăm số tiền lĩnh về. Tôi nhớ đến cái lần đầu tiên chạy hộc tốc đến toà soạn lĩnh một bò rưỡi. Tôi nói với cô thư ký :

— Cô cho tôi lấy nhuận bút bài :«Gói tình tan vỡ».

Và cô thư ký chưa kịp đứng dậy tôi đã rút bút ra, mở nắp, lăm le ký tên. Sau thấy cô khoan thai lấy quyển sổ ra thì tôi đâm ngượng, đóng nắp bút rồi đứng gõ bút lạch cạch xuống cái quầy gỗ ra cái điều tự nhiên và bình tĩnh.

Bây giờ cô thư ký vẫn ngoan ngoãn và duyên dáng ngồi đấy. Cả ông ôm cặp tiền cũng vẫn ngồi đấy, phúc hậu như ông thần tài của tôi. Ôi ! biết bao là kỷ niệm êm đềm.

Một nhân viên trong tòa soạn bảo tôi.

— Kiếm ông giám đốc trị sự hả ? Ông ấy ở trong kia, ông ấy vừa cao vừa gầy, khi nói với người nào mà các bồ phải... ngước mắt lên thì đúng là ông ta đó.

Tôi tiến vào, anh bạn tôi chờ ở cửa. Ông giám đốc đang ngồi lặng thinh bên một cái bàn. Tôi chào và nói :

— Thưa ông.

Ông ngước mắt lên. Tôi tiếp :

— Ông có hẹn tôi hôm nay.

Ông như chợt nhớ ra, từ tốn đứng dậy :

— À, phải, tôi có hẹn anh hôm nay... đi, đi theo tôi.

Ông dẫn tôi tiến sâu vào phía trong, nơi có những máy in đang chạy ầm ầm. Tôi mừng rơn, người ta đã bắt đầu in tác phẩm của tôi rồi chăng ? Tới gian phòng cuối cùng chúng tôi dừng lại trước những hộp chữ in. Thình lình, ông giám đốc chăm chú quay lại nhìn tôi và bảo :

— Có lẽ anh nên cởi áo thì tiện hơn.

Tôi hoảng hồn định chạy, nhưng chợt nhớ ra thời đại này là thời đại mạnh, rất có thể ông giám đốc cần khám sức khỏe của tôi trước khi bằng lòng in tác phẩm. Tác giả không khỏe thì viết lành mạnh sao được. Tôi cởi áo. Ông lại lừng khừng bảo :

— Anh cởi luôn cả quần dài ra đi cho đỡ vướng.

Tôi cởi quần dài, lòng hồi hộp. Ông lại bảo :

— Bây giờ anh sắp chữ thử cho tôi một trang coi...

Tôi ngẩn ra. Ông giám đốc cũng ngẩn ra. Chợt giữa lúc bi đát ấy, một người chạy vào báo :

— Thưa ông, có một anh thợ sắp chữ đến xin việc, anh ta nói là ông hẹn anh ta đến hôm nay.

Ông giám đốc hỏi :

— Vậy anh này không đến xin một chân sắp chữ à ?

Tôi thở phào nhẹ nhõm :

— Dạ không. Tôi đến xin tác phẩm...

Tôi thong thả mặc quần áo rồi theo ông giám đốc trở lại văn phòng. Chúng tôi chưa kịp bàn bạc gì về văn phẩm của tôi thì chợt có một cụ già cắp ô tiến vào hỏi ông giám đốc :

— Thưa ông nhà báo, tôi có mấy con heo bị bệnh dịch chết sạch cả, ông làm ơn chỉ cho tôi phương pháp phòng ngừa bệnh tật cho gia súc, tôi là độc giả trung thành của quý báo.

Ông giám đốc chưa kịp trả lời thì tôi đã hấp tấp nói tranh :

— Cụ phải cẩn thận nhốt riêng thứ bị định ra chỗ khác, chôn phân nó đi và rắc vôi bột lên thì bệnh dịch đỡ lan tràn. Nuôi gà cũng thế, người ta thường rắc vôi bột trước cửa chuồng gà để gà, khi đi ăn về, không đem vi trùng vào chuồng.

(Xem tiếp trang 2)

BÉ NGÔN BÉ LUẬN của VĂN HIẾU

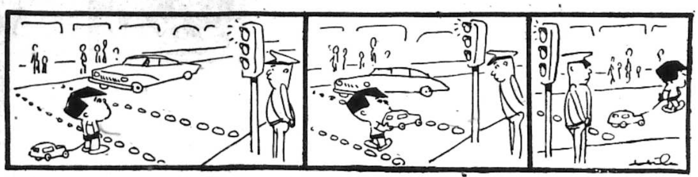

Cùng với anh em Lao Động thế giới, Lao Động Việt-Nam long trọng :

KỶ-NIỆM LẦN THỨ 77 NGÀY 1 THÁNG 5

★ Tư tưởng ngày 1 tháng 5 năm 1886 là ngọn đuốc chói sáng, đời đời soi đường Cần-Lao trên toàn thế-giới.

bài của **ĐẠM-PHONG**

BẰNG vào ngày này tháng này mỗi năm, Lao Động Việt Nam lại cùng với anh em Lao Động trên thế giới (trừ Đế Quốc Cộng sản và các nước chư hầu) tưng bừng kỷ niệm *Ngày Lịch Sử* tượng trưng cho sức mạnh và tình đoàn kết của giới *Cần Lao.*

Ngày 1 tháng 5 năm 1886
Ngày 1 tháng 5 năm 1963

77 ngày 1 tháng 5 liền đã được anh em Lao Động trên toàn thế giới dùng *máu, mồ hôi* và *nước mắt* tưới cho « *Cây Lịch Sử* » tồn tại mãi muôn đời.

77 năm qua, thời gian đó có hơi dài ; nhưng thấm thấp vào đâu so với cuộc đấu tranh đầy gian khổ, đầy nước mắt của người CẦN LAO. Giòng máu Cần Lao của *ngày 1 tháng 5 năm 1886* đã chảy chan hòa trên mặt đất từ Mỹ Châu sang Âu Châu rồi Á Châu. Giòng máu nóng đầy nhiệt tình đầy hăng say đó đã chảy, chảy khắp nơi, ướt cả lòng đất lẫn lòng người. Chảy, chảy mãi, để kêu gọi lòng nhân đạo của con người đối với con người ; chảy để đòi quyền được thở được sống, quyền được góp sức xây dựng MỘT XÃ HỘI MỚI trong đó có đầy đủ tình thương, sự công bằng và tôn trọng NHÂN PHẨM.

Giòng máu lịch sử đó sẽ còn chảy nữa, nó sẽ chảy tận vào lòng đất Đế quốc cộng sản; một Đế quốc đã hô hào *«Vì cần lao»*, *«Tranh đấu cho cần lao»*, *«Cần lao trên hết»* v.v... nhưng đã thẳng tay tiêu diệt cần lao, áp bức, giam hãm cần lao, xem cần lao như một bộ máy, vô tâm hồn... Vì vậy mà giòng máu lịch sử nói trên vẫn còn chảy, chảy để nhắc nhở người lao động ở Đế quốc đó phải tranh đấu không ngừng, tranh đấu cho đến khi thắng lợi, đến khi hết nhà tù, hết áp bức, hết đói rét, hết bóc lột và quan trọng nhất là phải hết bọn *Thực Dân mới*, mới thôi.

Hôm nay, *ngày Lịch sử* kỷ niệm sự Đoàn Kết và Thắng Lợi của *Cần Lao*, cần lao Việt Nam cũng như anh em Cần Lao trên thế giới thành tâm, nghiêm chỉnh mặc niệm các chiến sĩ Cần Lao đã hy sinh vì lý tưởng Cần lao cũng như cảm thông sâu xa với anh em Lao Động bên kia bức màn sắt, bức màn tre đã «bị» kỷ niệm ngày lịch sử dưới họng súng tiểu liên của quân đội và Công An Cộng sản.

Bức màn thời gian và nguồn gốc ngày Lịch sử 1 tháng 5

Hai thế kỷ trước đây đời sống thợ thuyền bị giới chủ nhân xem như một con vật nô lệ trong tay mình.Rồi theo đà tiến triển của thời gian, một chân trời mới lộ dạng : chân trời công kỹ nghệ. Nhiều xí nghiệp mọc ra như nấm thu dụng thợ thuyền càng ngày càng đông. Nhưng tình trạng nô lệ vẫn còn đối với công nhân.

Đến đầu thế kỷ 19, trước đà phát triển dữ dội của kỹ nghệ, công nhân kéo nhau lên tỉnh thành để mưu sinh. Nhưng trước nhu cầu gần như vô giới hạn của kỹ nghệ lại thêm xã hội chưa được tổ chức, một tình trạng bi đát diễn ra : Mạnh được yếu thua giàu bóc lột nghèo. Bọn chủ nhân cá mập lợi dụng thời cơ, dựa hơi chính quyền, cho tiền công ăn thẳng tay bóc lột công nhân, bắt thợ

(Xem tiếp trang 2)

KHẨU CẦM

môn giải trí của 2 vị Tổng-Thống Mỹ

Khẩu cầm (harmonica) là một nhạc khí đơn giản, dễ chơi, không cồng kềnh, có thể mang đi đây đó rất dễ dàng nhưng khi thổi lên lại to tiếng và rộn đám không kém gì một ban nhạc hòa tấu vậy. Vì vậy mà quý cô quý cậu trẻ tuổi,vui nhộn đều thích. Khẩu cầm có đủ kiểu và đủ cỡ từ những chiếc ngắn 25 ly cho đến những chiếc dài một thước rưỡi.

Những tay chơi khẩu cầm nổi tiếng có rất nhiều trong số đó có ba anh chàng « Max Brothers » của Mỹ thường xuất hiện trong những phim vui nhộn — ở Anh cũng có ba anh chàng kình địch gọi là « The Three Monarchs » mà khán giả vô tuyến truyền hình và sân khấu đều hâm mộ.

Các vĩ nhân trên thế giới cũng lắm người thích chơi khẩu cầm, Carl Sandburg đã kể lại rằng ông Abraham Lincoln trước khi được bầu vào chức Tổng Thống Hoa Kỳ, trong một chuyến vận động tuyển cử đã chơi khẩu cầm sau khi bước lên «an tọa» trên cái xe cũ kỹ của ông. Có người hỏi tại sao ông lại hành động lạ thế, Ông trả lời rằng «Douglas có ban nhạc nhà binh đưa đón, còn đối với tôi thì tiếng nhạc khẩu cầm này cũng đủ rồi». Thuở ấy ông Douglas là ứng cử viên Thượng Nghị Viện đối lập với ông Abraham Lincoln.

Sau đó khá lâu, Tổng Thống Calvin Coolidge cũng thường hay chơi khẩu cầm tại Bạch Cung. Theo bạn bè của Tổng Thống thì Tổng Thống chơi khẩu cầm khá hay.

XƯỞNG SẢN XUẤT KEM ĂN VĨ ĐẠI NHẤT HOÀN CẦU

Một nhà máy sản xuất kem tối tân nhất ở Gloucester hiện đang cấp đầy đủ loại kem cho 25 triệu dân ở Đảo Anh và Wales ngay trong những ngày oi bức nhất.

Mỗi ngày nhà máy này sản xuất ra được 410.000 lít kem thường, 920.000 lít kem trái cây, 2.500.000 chiếc kem cây và 240.000 cây kem dựng trong bình cái non (cornet).

Nguyên liệu dùng gồm có đường cát trắng của Quần đảo Trung Mỹ, và ni của các đảo Madagascar, Reunion và Tahiti, dầu của Gana, Ấn độ và Tích Lan và bơ, trái cây cùng sữa trong nước hoặc nhập cảng vào.

Nhà máy này dùng toàn những máy móc tự động. Có một máy có thể một giờ đóng kem vào 10.000 bánh ống, và một máy khác có thể mỗi phút sản xuất ra 25 cây kem.

Sau khi ra khỏi máy tất cả số kem đều được chuyển vào kho lạnh dưới không độ trước khi được đưa ra 52 xe cam nhông có máy lạnh để tải đi giao cho khách hàng buôn sỉ. Kho lạnh làm nên hai mươi người làm việc tại đây chỉ làm việc trong vòng 45 phút lại phải ra ngoài nghỉ xả hơi 15 phút. Và họ còn phải uống dầu cá thu để chống lại sức lạnh nữa mới chịu dựng được.

Nhà máy được giữ gìn sạch sẽ không kém gì phòng mổ của một bệnh viện. Mỗi ngày các máy móc được rửa ráy và sát trùng cẩn thận hai lần, mỗi lần trong 4 tiếng đồng hồ. Vì vậy nên chỉ có hai kíp thợ làm việc — mỗi kíp làm trong tám tiếng đồng hồ.

PHỤ NỮ Mỗi ngày một... biết rộng

Học thi

Chăm học là một điều đáng khen, nhưng nếu thức đêm thức hôm, lúc nào cũng học, học một cách thái quá thì rất có hại. Nhiều người sau khi thi đậu một mảnh bằng thì mắc luôn bệnh ho lao hoặc bệnh thần kinh, như vậy thà chẳng đỗ còn hơn.

Vào mùa thi, có một số nữ cũng như nam học sinh, thường dùng các loại thuốc kích thích để tỉnh ngủ hầu «tụng kinh» suốt sáng, như *Maxiton, Ortédrine, Amplus, Ephédrine* v.v... Các loại thuốc đó dùng để chữa bệnh thần kinh, mình vô bệnh tật dùng vào sẽ bị chứng tăng huyết áp, run tay, tim đập mạnh v.v...

Nếu dùng quá độ có thể phát điên (trường hợp này đã xảy ra cách đây vài hôm).

Bộ óc người ta không phải là cái bao tải... cứ nhét bừa các thứ toán, vạn vật, Pháp văn, lý hóa ,vào. Muốn nhớ các điều đã học, thì mỗi ngày học một tý,một tý . Một năm có 365 cái «một tý» ngấm vào óc, lúc gần thi chỉ học ôn mà thôi. Như vậy óc không phải làm việc nhiều, vừa đỡ mệt vừa dễ nhớ. Những người cả năm mải chơi bời không lo học, đến lúc chót mới cắm đầu vào học, thì khó mà đạt được kết quả.

Trong trường hợp thần kinh mệt mỏi, tốt hơn hết đừng dùng các loại thuốc kích thích như đã nói ở trên chỉ dùng loại thuốc bổ có chất *glycero - phosphate*, tên thương mại là Névrosthénine, Neurosine, Biosine, Phoscamine v.v... Hoặc thiết thực nhất là hàng ngày mua bộ óc lợn về hấp cơm mà ăn (ăn óc bổ óc, theo lối chữa của các cụ Việt Nam). Trứng chim cút cũng bổ óc, có thể dùng hàng ngày không sao nết (tuy nhiên những người yếu gan, yếu dạ dày không nên dùng nhiều).

Ngoài ra, khi học thi, nên ăn uống tẩm bổ. Dùng nhiều rau cải và trái cây tươi. Nên ăn đúng giờ: khi còn no hãy đi dạo cho tiêu bớt rồi hãy vô phòng học. Khi mệt mỏi, buồn ngủ, nên rửa mặt bằng nước lạnh chứ đừng uống cà phê hoặc dùng các thứ thuốc tỉnh ngủ.

HÀ-MAI-LAN

MÁCH GIÚP

— Em NHƯ THANH (Chợ-lớn)
a) Nên chải cho tóc xuôi xuống hai lọn tóc ở hai bờ vai cong lên.
b) Có đủ màu.
d) Hơi phơn phớt hồng.
e) Nên dùng hai thứ trộn để lựa màu cho đúng với da mặt.

— Cô THANH MINH (Chợ-
a) Hàng nào thì cũng vậy, cần nhất là phải thích hợp với màu da và dáng người. Cần may khéo.
b) Có thể mặc áo hở cổ.
c) Trắng thì hơn.
d) Được.
e) Màu trắng.

— Bạn LÂM VĂN (Nha trang)
a) ASA là độ nhạy của phim ảnh chữ tắt của American Standards Association. BSI cũng thế do chữ : British Standards Institution.
b) Phim 9, 5 ly có lỗ ở giữa. Các hãng xi nê nong vẫn thường sài loại phim này. Vì lớn hơn nên hình ảnh rõ hơn phim 8 ly.

HÀ-MAI-LAN

ỦY-BAN LIÊN-PHÁI PHẬT-GIÁO CHỐNG PHIM THÍCH-CA PHẬT-TỔ *đã tính làm một thè cờ ?*

(Tiếp theo)

bài của **NGƯỜI-ĐIỆN-ẢNH**

« Phật giáo giới Nhật Bản phản đối đoạn thứ nhất vì cho là phạm Thánh thể của Đức Gia Du Đà La, *các tôn phái Phật giáo Nhật Bản đã vận động tín đồ tẩy chay cuốn phim.* Trong lịch sử Phật giáo *Đức Gia Du Đà La thành Nicô đầu tiên* của Phật giáo,mà có chuyện *tự vận,* thật là điều bịa đặt. Đức Thế tôn, sau khi thành đạo, trở về thành dìu dắt dòng họ và quần thần sống trong chánh đạo hạnh phúc, đâu để xảy ra sự bất hạnh như trong phim như thế. *Họ hy vọng ông Nagata chủ hãng phim hãy sửa chữa lại rồi mới gởi đi ngoại quốc.*

« Nhưng **theo ý một số bình luận gia,** thì cho sự sản xuất được cuốn phim đã phí nhiều công lao khó nhọc, *việc phạm đến thánh thể Gia Du, trong xã hội loài người là lẽ tự nhiên ; không có gì phạm đến đức « Thích Ca ».*

« Và, người sản xuất phim tự biện hộ : « Tôi thấy không có gì ô danh Đức Thích Ca, nếu ô danh Đức Thích Ca thì tôi là một tín đồ. Phật giáo đâu có ngu đến thế. Nhưng có điều Thánh giả Thích Ca không phải là của riêng của tín đồ Phật giáo mà của toàn thể nhân loại. *«Chúng tôi muốn cho các người vô duyên cùng đức ThíchCa nương nơi cuốn phim này thành người hữu duyên với Đức Thích Ca.* Đời sống Đức Thích Ca là một truyền sử từ 2500 năm trước đây, *các tài liệu sách vở ghi chép không thuần nhất.* Tôi không muốn sản xuất phim Thích Ca quá phụ thuộc vào truyền sử mà *chỉ muốn cho mọi người hiểu tinh thần Phật giáo một cách dễ dàng. Xin mọi người hãy xem phim rồi hãy phê bình.* Phim này hiện nay tôi chỉ cho chiếu một rạp lớn nhất *tại Đông Kinh* mà thôi, **đến tháng ba sang năm 1962** mới phân phối *chiếu toàn quốc lúc* rửa ra thành **nhiều cuốn sẽ sửa chữa lại một vài chỗ và tháng 4 mới cho xuất cảng sang các nước ».**

« Theo ý kiến giới Phật giáo phải sửa chữa 3 đoạn mới có thể chiếu ở ngoại quốc; như thế thì phạm đến quyền đạo diễn và dàn cảnh, đó là điều tôi khó thực hiện toàn vẹn được».

NHỮNG «ghi nhận» khách quan trên đây của nhà sư kiêm nhà báo Phan-quang-Minh,thêm một lần nữa, xác nhận điều này : **Những vị có thẩm quyền phát biểu ý kiến về Phật giáo đã không chủ trương loại bỏ toàn bộ cuốn phim Thích Ca Phật Tổ mà chỉ đưa ý kiến là nên cắt bỏ hoặc sửa chữa vài ba đoạn ngắn (séquence).Sự chống đối quyết liệt bắt nguồn ở những nước Tiểu thừa, do những người chưa xem cuốn phim tận mắt khởi xướng.** Còn ở Nhật Bản, dư luận chống đối vài ba đoạn trong cuốn phim là một nguồn dư luận chống đối rất « **dân chủ** » và thích hợp với tinh thần đạo Phật. Chính phủ Nhật vẫn để cho cuốn phim được chiếu hoàn toàn

(Xem tiếp trang 2)

Cảnh Đề Bà Đạt Đa cưỡng bức công chúa Gia Du Đà La (vợ của Thái Tử Tất Đạt Đa) mà nhà sư Phan-Quang-Minh đã nhắc tới là cảnh này trong phim.
(Ảnh độc quyền của Ngôn-Luận,ngay nhà nhập cảng phim cũng chưa có)

HỘP THƯ MNMT.

Bài không đăng

Đánh ghen (ĐD), Người yêu ma (HVM). Bỗng nhiên hè ấy (TH) Một kỷ niệm buồn (NTNS). Chàng sinh viên nghèo (TNG). Trả thù (KL). Đá bóng (VT). Người đẹp tôi yêu. Bá hỏa (MLVTT). Chiều xưa (HLP). Vụ án ly kỳ (NQC). Từ bỏ cô đơn (TV). Cháy thì ù tờ (TNH). Số mệnh (HL). Tình nhân loại (TT). Con dao chó (HQP) Kiều bánh (PT). Truyện phiếm. Tình huynh đệ. Ai đã phụ tình (NS)

CƯỜI THẦM

ÍCH LỢI CỦA RƯỢU

Một bợm nhậu nói với bạn :

— Các ông các bà ấy cứ bảo uống rượu có hại, theo tôi thì uống rượu có lợi nắm chứ ! Nhất là về phương diện làm việc...

— Lợi thế nào anh thử kể cho nghe nào?

— Chẳng hạn như sau bữa cơm chiều, tôi thường phải vào bàn giấy viết trả lời một lô thư cho các bạn hàng khắp nơi gửi tới. Trong trường hợp đó nếu có một chai rượu ngon bên cạnh thì có phải thú hơn không!

— Chắc là nhờ rượu nên anh mới trả lời thư một cách nhanh chóng và trôi chảy, phải không ? .

— Không, nhưng nếu tôi được uống rượu thì tôi...tôi...sẽ cóc cần để ý đến việc trả lời thư hay không nữa !

hoa thơm cỏ lạ

— Tình yêu của những người ghen tuông chẳng khác gì sự thù hằn. VOLTAIRE

— Ngọc khê trắng mà bị vết còn mài đi được, nhưng lời nói càn đã thốt ra thì không thể chữa được. KINH-THI

GIA ĐÌNH KÝ CÓP

Tranh và lời của **VĂN ĐẠT**

Số 66 — *Tiểu-thuyết phỏng tác của* **HOÀNG HẢI THỦY**—*Nguyên-bản* **«NOTRE DAME DE PARIS»** *của* **VICTOR HUGO**

(Tiếp theo)

PHẦN THỨ TÁM

VI

BA TRÁI TIM ĐÀN ÔNG KHÔNG GIỐNG NHAU

Sự đi mất và vắng mặt của Hồng-Nhật không có ảnh hưởng gì đến vụ án. Công lý thời đó không chú trọng mấy đến những thủ tục hoặc bằng cớ, điều cần là thủ phạm bị treo cổ chết là được rồi. Ngoài ra, các ông Tòa đã có quá nhiều bằng chứng để kết tội Sơn-Mi Lan-Đa. Họ lại tin rằng nạn nhân — Đại-úy Trần-Hồng-Nhật — đã chết. Họ không còn đòi hỏi gì nữa.

Hồng-Nhật cũng không đi xa. Chàng chỉ về đơn vị của chàng. Đại đội Kỵ Mã Cung Thủ Hoàng-Gia — đóng ở Quận Bà Màu, cách thủ đô Ba-Lê có mười dặm.

Chàng không thể phải vác mặt ra trước Pháp-đình trong vụ án này. Dù kém thông minh, chàng cũng lờ mờ hiểu rằng trong vụ này, chàng đóng một vai trò hơi lố bịch. Hai nữa, vụ này làm cho chàng khó hiểu. Không ngoan đạo mà lại mê tín — y như tất cả những chàng lính tập, được Trời sinh ra để mà làm lính tập, ngoài việc làm lính tập ra không thể làm việc gì khác — khi nhớ lại những chuyện xảy ra, Hồng-Nhật hơi ngại vì con dê tinh khôn, hơi sợ vì thấy chuyện chàng gặp gỡ Sơn-Mi Lan-Đa có vẻ được sắp đặt trước và bí mật quá, sau cùng chuyện chàng gặp tên quỷ đội lốt thầy tu — gã đàn ông áo đen — ở bờ sông đúng là chuyện ma quái. Chàng thấy trong vụ này có nhiều quái dị hơn là thơ mộng, nhiều bùa phép hơn là tình yêu.Chàng thấy cô gái Ai-Cập du mục, đa tình, nồng nhiệt đó thơ ngây thì ít mà đáng nghi thì nhiều. Dù sao đi nữa, chàng cũng thấy rõ là trong vụ này, chàng đóng vai một Anh Ngốc bị người ta lường gạt và đánh đập. Chàng Đại-úy hay làm phách và tự kiêu ấy cảm thấy cái ngượng mà ông La Fontaine đã tả trong một bài thơ ngụ ngôn :

— Honteux comme un renard qu'une poule aurait pris.
(Xấu hổ như một con cáo bị con gà mái bắt)

Chàng đành hy vọng rằng câu chuyện lôi thôi này sẽ không lan rộng làm nhiều người biết, và vì chàng không có mặt, người ta sẽ ít nhắc đến tên chàng. Về điểm này, Hồng-Nhật nghĩ đúng. Thời ấy, chưa có những ông nhà báo suốt ngày luẩn quẩn ở Tòa Án để lấy tin về đăng báo. Thời ấy cũng là thời nhà gần như tuần nào người ta cũng thấy có những mụ phù thủy, những tên giết cha, giết mẹ, những tên làm bạc giả bị xử tử, bị treo cổ, bị bỏ vạc dầu luộc sống tại các ngã tư đường, các cửa chợ, các công viên... nên người ta không bàn tán nhiều đến một vụ án mạng. Người ta không cần biết đến tên tuổi cùng tội lỗi của kẻ bị treo cổ ở giữa đường. Những vụ hành hình là những chuyện xảy ra như cơm bữa trên các công lộ. Đao phủ thủ là một thứ đồ tể đáng nể hơn đồ tể giết bò, heo một chút.

Hồng-Nhật — với tâm tính vô tư kiểu lính tập — chóng quên ngay Sơn-Mi Lan-Đa — Nàng Sơn Nữ Phà-Ca, Nàng Linh-Đa của chàng — quên lưỡi dao găm của Nàng hoặc của con quỷ đội lốt thầy tu — chàng cóc cần biết rõ là ai đâm chàng — chàng cũng cóc cần biết kết quả vụ án ra làm sao. Nhưng khi chàng khỏe mạnh lại, khi trái tim chàng đã mờ phai hình ảnh cô gái du mục, hình ảnh Nàng Hồng-Cúc ngoan hiền, qui phái lại trở về đó làm chàng xôn xao — Trái tim của Đại-úy Hồng-Nhật — giống như các hóa-học-gia thời ấy — rất sợ sự trống rỗng.

Những ngày sống của chàng ở Quận Bà Màu cũng không lấy gì làm tươi đẹp và hào hứng lắm. Đó là một Quận lỵ nhỏ bé, gồm vài chục nóc nhà khấp khểnh thò ra, thụt vào, một Quán Rượu không có nữ chiêu đãi viên và đám con thơ mạy mặt mũi vô duyên, chân tay to tồ bồ.

Hồng-Cúc là người yêu cùng của chàng — trước khi chàng gặp Sơn-Mi Lan-Đa — Hồng-Cúc lại là vợ chưa cưới của chàng, người có một số của hồi môn đáng để ý. Vì vậy, vào một buổi sáng đẹp trời kia, chàng Đại-úy trẻ tuổi thắng bộ tịch và phóng ngựa về Ba-Lê. Kể từ đêm chàng bị đâm trộm tới nay đã hai tháng qua, cho rằng vụ cô gái Ai-Cập đã được xử xong, chàng yên tâm cho ngựa phi nước kiệu lộp cộp qua Công-viên Đá Xanh đến nhà bà Sương-Phụ Hồng-Hoa.

Chàng thấy một đám đông tụ họp trên Công Viên trước cửa Nhà Thờ Đức Bà. Nhưng cho đó là những kẻ đến dự một cuộc lễ đạo nào đó, chàng không để ý. Buộc ngựa vào cổng nhà, chàng nhanh nhẹn và vui vẻ chạy lên lầu với cô vợ chưa cưới.

Nàng ở nhà một mình với bà mẹ.

Hồng-Cúc lúc nào cũng còn nhớ rõ cái cảnh cô gái phù thủy diễn trò xếp chữ qui quái với con dê trắng trong nhà Nàng. Nàng cũng thắc mắc nhiều về sự vắng mặt không lý do quá dài vừa qua của Hồng-Nhật. Nhưng khi Nàng thấy chàng xuất hiện : dáng điệu hiên ngang vẻ mặt thông minh chan chứa yêu đương, bộ quân phục thẳng băng, sáng choang, Nàng đỏ hồng mặt lên và xúc động. Người thiếu nữ thanh tú và qui phái ấy cũng đẹp và dễ thương hơn bao giờ hết. Mái tóc dài của Nàng chải kết lại thành những lọn thật đẹp và gọn. Nàng bận y phục toàn một màu xanh da trời, một màu rất hợp với làn da trắng muốt của Nàng.

Hồng-Nhật, từ hai tháng nay không được nhìn một cô gái đẹp nào ở Quận Bà Màu cảm thấy say sưa, ngây ngất vì sắc đẹp của Hồng-Cúc. Sự say sưa ấy làm cho đôi bên quấn quít lấy nhau. Trước cảnh ấy, bà Sương Phụ Hồng-Hoa — từ thời bận áo đen thêu hoa trắng và ngồi lù lù trong chiếc ghế bành — thấy quên cả buồn ngủ. Những lời trách móc của cô gái chuyển thành những lời yêu đương rù rì.

Hồng-Cúc ngồi trên chiếc ghế kê gần cửa sổ, Nàng vẫn thêu tấm thảm Điện Thủy Thần. Chàng sĩ quan đứng sau lưng Nàng, tay tựa vào thành ghế.

Nàng âu yếm trách chàng :

— Anh đi đâu mất luôn từ hai tháng nay không thèm đến thăm em ?

Hơi bối rối vì câu hỏi, Hồng-Nhật vuốt ria mép :

— Em ạ... Thật mà... hôm nay em đẹp đến nỗi ông Tổng Giám-Mục cũng phải mê em.. !

Nàng không thể dấu được nụ cười sung sướng :

— Được rồi.. ! Anh khen em đẹp như thế là đủ rồi. Trả lời em đi... Hai tháng nay, anh làm gì mà không đến thăm em ?

— Anh phải đi gác đồn...

— Anh đi đâu ? Sao anh không đến từ biệt em ?

— Anh gác đồn ở Quận Bà Màu.

— Quận Bà Màu gần ngay đây chớ đâu có xa ? Sao suốt hai tháng anh không về lần nào cả ?

Lần này, Hồng-Nhật bối rối thật sự :

— Anh bận nhiều việc quá... Anh lại bị đau một trận dữ quá !...

(Còn tiếp)

Tiếp theo T trang 1

BA hôm sau, ngày 24-4, người lối xóm thấy nhà bà Thiều cửa đóng then cài. Nhưng không ai để ý. Đến khi cô Hứa Thị Sêng (18 tuổi) ở kế bên, chợt ngửi thấy có mùi thối từ nhà bà Thiều bốc sang, cô ngó vào thì mới bổng thất kinh ; Bà Thiều treo cổ toòng teng giữa nhà, thì thể đã sình thối ; lưỡi thè ra tới gần 5 phân. Trên giường, em Hồ văn Luân (con bà Thiều) cũng đã chết sình, bên cạnh còn 2 chai « Sirop Phenergan ». Nhà chức trách đã bắt ông Rực để điều tra. (Th. Hải)

Tiếp theo B trang 1

phản đối ngay tức khắc. Nhưng vì vướng lời hứa hẹn dàn xếp của Bộ Ngoại Giao In-đô-nê-xi-a với tòa Tổng Lãnh Sự V.N. ở Djakarta, nên ba Nhật Báo nói trên đã không muốn làm hỏng cơ hội ấy.

Nhưng rồi trước sự bất phục thiện của Uỷ Ban tổ chức, trước sự lợi dụng danh nghĩa Á-Phi của bè lũ cộng sản làm sứt mẻ tinh thần đoàn kết Bàng Đung, ba Nhật Báo Đồng Nai, Saigon Mai và Ngôn Luận đã xuất trình đề nghị gởi công điện phản kháng chính thức với Tổng Thống Sô-kác-Nô. Và đề nghị trên đã được báo chí hội họp hôm qua chấp thuận với đa số tuyệt đối, ngay tại phiên họp.

Điện văn

Ngay trong phiên họp, đại diện của 28 tờ báo Việt ngữ và Hoa ngữ thủ đô đã ký tên vào bản Điện văn gởi Tổng Thống In-đô-nê-xia để bày tỏ niềm công phẫn.

Bức điện văn đã ngỏ ý tiếc là chính phủ In-đô-nê-xi-a đã không giữ lời hứa, trên bình diện quốc tế.

Bức điện văn cũng xác nhận rằng sự hiện diện của đại biểu của cái được gọi là Mặt Trận Giải Phóng MiềnNam là một sự xúc phạm nghiêm trọng đối với báo chí và nhân dân Việt Nam.Sự kiện ấy phản bội tinh thần đoàn kết Á Phi, nên báo chí VNCH tố cáo sự phản bội đó và trân trọng thỉnh cầu :

« Tổng Thống Sô Kác Nô dùng mọi biện pháp cần thiết để lời mời báo chí Việt Nam phải được tôn trọng, để bọn gọi là Giải phóng miền Nam phải bị trục xuất ra khỏi Hội nghị và để tinh thần Á-Phi được bảo vệ toàn vẹn.»

Tiếp theo G trong 1

mệnh danh đó là những vụ trục xuất; cái khía cạnh tinh ma xảo quyệt là ở chỗ : nếu bắt ở vùng giáp ranh Swai Riêng (Miên) Kiến Tường thì họ mang về trả ở vùng giáp ranh Tonhon (Miên) Rạch Giá và ngược lại. *(Còn tiếp)*

CHÚC MỪNG

Được tin anh **HỒ-QUANG-TỰ** và chị **PHẠM-THỊ-LỆ-VÂN** thành hôn tại Nha-Trang ngày 29-4-1963, chúng tôi thành chúc bái bạn trăm năm hạnh phúc

Ông bà ĐỖ-HỮU-NHO

TIN MỪNG

Được tin anh **NGUYỄN-VĂN-ĐỊNH** vâng lệnh song thân thành hôn cùng cô **TRẦN-THỊ-TUYẾT**, hôn lễ cử hành tại nhà thờ Huyện Sỹ ngày 29-4-1963. Chúng tôi xin thành thực chúc mừng đôi bạn Định—Tuyết trăm năm hạnh phúc.

L.L.

Tiếp theo H trang 1

đó mới tạo ra được những phương tiện ấy.

Vì phải nhận trước, dân chúng có quyền đòi hỏi một sự đền bù, và do đó mà giáo dục không còn là một thứ hàng tiêu thụ tự do nữa.

Tiếp theo D trang 1

— Việc thi sẽ đào tạo được một số học sinh trúng tuyển và được vào học Đệ nhị cấp nhưng không xứng đáng cả về hai phương diện kiến thức cũng như đạo đức và sẽ là cái họa mai hậu cho lớp người sẽ phụng sự dân tộc.

— Hoặc đào tạo ra một số *trí-thức nửa mùa* mà kiến thức sẽ không đáp ứng nổi nhu cầu công sở cũng như tư sở và do đó hậu quả tất nhiên là nạn thất nghiệp và nạn bất mãn sẽ hoành hành.

— Ngoài ra nó còn gây một «mặc cảm» "bệnh hoạn chán chường" cho những những người vấn thiết tha với tiền đồ văn hóa, tương lai của dân tộc.

Chúng tôi thiển nghĩ cái tệ hại trên đây tuy thế vẫn không phải là điều không thể chấm dứt được nếu các cơ quan hữu trách chịu khó lưu ý đến một vài biện pháp kể sau :

— Cẩn thận và bí mật trong vấn đề quay đề thi và cho vào bì trước khi phân phối đến các trung tâm. (Việc này đòi hỏi một ít cố gắng như chúng tôi đã biết rõ trước đây có một vị công chức cao cấp ngành Giáo Dục đã đích thân làm việc này).

— Chỉ phân phối đề thi trước một thời gian rất ngắn đủ để các bì đến các trung tâm xa nhất như Huế, Quảng Trị.

— Trong một bì gởi đi mỗi trung tâm chỉ chứa một đề thi cho mỗi môn thi. Không nên quay nhiều đề phát cho thí sinh như hiện nay vì xét rằng việc này không có lợi cho thí sinh cũng như giám thị mà trái lại rất có hại cho vấn đề bảo toàn bí mật đề thi.

— Thận trọng trong vấn đề lựa chọn đề thi, nếu có thể nên tránh lựa các đầu đề do các Trường tư đề nghị vì có thể nói đa số các trường này trước khi đề nghị đề thi đã giải cho học sinh của mình những bài giống in hoặc tương tự nhằm mục đích quảng cáo cho trường.

Hơn nữa với lối thi hiện nay, không còn có vấn đáp, nếu người ta không chịu kiểm soát chặt chẽ trong khi thi và thận trọng hơn trong vấn đề bảo toàn bí mật đầu đề, thì việc thi cử cũng như cấp bằng đỗ được sẽ không còn có giá trị gì, vì học sinh muốn đỗ chỉ cần mua cho được bài giải đã bị lộ, và sau đó nếu biết kịp Bộ Quốc Gia Giáo Dục cũng sẽ không còn biệnpháp nào để ngăn chận được những con người bất lương này thi đỗ một cách bất chính nữa.

Thưa Ông Bộ Trưởng,

Nhằm mục đích loại trừ những tàn tích xấu xa hủ bại có thể làm yếu hèn dân tộc, mong xây dựng một xã hội lành mạnh hơn cho hợp với chủ trương đường lối cách mạng của Chánh phủ, kẻ viết bài này không mong gì hơn là thiết tha yêu cầu các cơ quan hữu trách lưu ý tìm biện pháp thích đáng sớm chấm dứt tình trạng tệ hại này, và một mặt cho điều tra cũng trừng phạt nặng nề những kẻ đã cố tình làm tiết lộ đề thi,để cho thế hệ phục vụ tương lai của dân tộc mai sau sẽ khỏi phải nhục nhã thấy có trong hàng ngũ mình những đứa con chiên ghẻ, không xứng đáng.

Trân trọng kính chào ông Bộ Trưởng. *Một độc giả*

Phải có một sự sắp xếp như thế nào để sự nhận ngày hôm nay của dân chúng mang lại nhiều kết quả nhất.

Lúc đó có nhiều ngành, dù chưa là sinh viên không thích, nhưng xã hội xét rằng cần, xã hội vẫn có quyền đòi hỏi người sinh viên phải học, tỷ như huấn luyện quân sự chẳng hạn..

XÉT như thế, thì quan niệm coi giáo dục là thuần túy tiêu thụ hay coi giáo dục là thuần túy sản xuất tại một xứ chậm tiến đều không chính xác. Tự do quá chớn, xã hội chưa cung phụng nổi, mà kế hoạch hóa cứng rắn cũng làm tổn thương cho tinh thần học hỏi.

Nếu chỉ học để tăng năng xuất thì sự học hẹp hòi quá, mà nếu không tăng năng xuất thì cũng không học lên cao được, cho nên tại một xứ chậm tiến, đầu tư cho giáo dục vừa là tiêu thụ, vừa là sản xuất.

Vì đặc tính hướng diện ấy mà mâu thuẫn trong mục phiêu "*vị-nhân-sinh*" của giáo dục rất khó giải quyết. Ví dụ trong địa hạt y khoa : chúng ta cần những bác sĩ giỏi, để gây uy tín cho trường, để đề cao y học, để xóa bỏ những thành kiến là ta xưa nay cầu thả không có tinh thần nghề nghiệp cao như thiên hạ.

Nhà trường chủ ý sản xuất bác sĩ giỏi, thì chỉ sản xuất được ít, lại mất nhiều thời gian, và rất tốn kém. Bác sĩ đỗ ra có thể mổ phổi, mổ óc, mổ tim, ghép gân được.

Ở thành thị, những bác sĩ ấy sẽ phục vụ khách hàng rất đắc lực. Nhưng vì số ấy quá ít, nên dân quê không nói là ở nơi hẻo lánh đèo heo hút gió nữa, mà ở ngay quận lỵ, nhỡ gẫy tay không có bác sĩ xoàng bó bột giùm cho !

Vậy Đại Học giải quyết thế nào? Phải chăng cái tay gẫy ở quận phải nhận bó bột, và đấy là cái giá mà dân quê phải trả, để cho buồng phổi đau ở thị thành được bàn tay bác sĩ Việt Nam giải phẫu ư ?

Đặt vấn đề như thế,nghe có vẻ dã man quá !Nhưng đấy chỉ là sự thực, và trốn tránh sự thực đó thì cũng hệt như nhà thảo kế hoạch kẻ một danh sách ưu tiên dài và kẻ như thế chỉ là hủy bỏ quyền ưu tiên... mà thôi !

NHƯ trên đã nói, vì đầu tư cho giáo dục vừa là tiêu thụ, vừa là sản xuất, nên việc của chúng ta ngày nay là tổ chức đại học sao cho phù hợp với nhu cầu phát triển xã hội.

Do đó mà chúng ta, nếu như cứ cóp lại những mẫu cũ thì nhất định là không thích hợp nữa. Mà cóp những mẫu mới của những nước tiền tiến lại quá sức tốn kém, trên sức dài thọ của xã hội ta hiện giờ. Làm sao mà biến chế canh tân cái cũ của ta, pha thêm với cái hay của người, với số vốn ít ỏi mà dân chúng phải nhận những thứ khác mới có, nhằm mục phiêu tăng năng xuất, đấy là công việc của đại học.

Công tác ấy lại khó khăn thêm lên, khi trong sự đầu tư về giáo dục, ta có nhận một sự viện trợ nào đó, và sự khó khăn phụ này,chúng ta sẽ xét tiếp trong số báo tới.(Còn tiếp)

Tiếp theo C trang 1

thương gia 100.000 đồng. Nếu muốn thì tìm chuộc lại». Ông Chang vội, một mặt trì hô lên, một mặt cho người cầm tiền chuộc con. Nhưng đến ngày 25-4 có người thấy xác cô Lành nằm chết giữa đồng, cách nhà máy xay 700 thước. Thi hài nạn nhân bị đâm nhiều nhát dao. Sách vở quần áo của cô Lành bị ném tung toé chung quanh.ÔngChang cho biết đã một lần ông nhận được thư đòi 50 ngàn.Hiện Hiến Binh đang điều tra tìm thủ phạm. (H.C)

Ngôn-Luận

Ngày thứ Ba 30-4-1963

Tiếp theo N trang 1

nhau cái rầm. Xe Hiệp Thành bị gẫy xụm bánh ; còn xe lô thì bị vòng đi mấy vòng, bắn qua đường nát rụm. 14 hành khách trên xe lô bị thương, và 2 chết tại chỗ là ông Đại Thành, Quản Lý 1 trại cưa ở Chợ-lớn và ông Phạm ngọc Xây,Đại lý nhà phát hành Thống Nhất ở Chợ Bà Rịa. Theo dư luận thì đường như vì hai tài xế tranh nhau qua mặt nên xảy ra tai nạn. Hiện tài xế Tám đã bị giữ, còn tài xế Vinh đã trốn mất. (P.V)

LONG AN . — Đêm vừa qua ông Huỳnh văn Răng lái xe Lam bét ta chở 2 con tên Tùng và Cư,từ Tân Trụ về thị xã Long An. Nhưng khi ông tới địa phận xã Hương Thọ Phú, thì vì vô ý, đã xe húc vào sau 1 xe Bảo An đậu bên lề. Cả 3 cha con ông Răng chết tại chỗ. Nội vụ ra Tòa ngày 27/4 tài xế xe Bảo An tên Trần công Quản bị 15 ngày tù treo và bồi thường cho vợ nạn nhân 70.000 đồng. (H.Thu)

TOÁN LÝ HÓA, ANH, PHÁP
KHÓA HÈ 63 (2 tháng)
ĐỆ LỤC, ĐỆ NGŨ và ĐỆ TỨ
2-5 : Đệ Tam, Đệ Nhị và Tú Tài 1 khóa 2
Trường AN-ĐÔNG *180 Lý-thái-Tổ — Saigon*
KN. số 156—GD/TT/KD ngày 20-4-63

PHONG TÌNH, TRĨ, TỬ CUNG
Do ông NGUYỄN ĐÀM chuyên trị bịnh mới đau, đau lâu, 5 hoặc 10 năm. ĐẶC BIỆT có THUỐC GIA TRUYỀN.
Quí ông, bà mang bệnh Trĩ, Mạch lươn, đi tiêu ra máu, lòi trôn trê, Huyết bạch, Tim la, Lậu, Giang mai, Sang độc, Cốt khí, Mào gà, Tử cung bị hôi thối, hoặc ra ngoài vẫn đưa vào được. Ở xa có phòng dưỡng bệnh.
Nhà thuốc VĨNH XUÂN do Bà NGUYỄN THỊ LONG phụ trách Số 40A đại lộ Võ-di-Nguy Phú Nhuận (gần Cầu Kiệu)
K.N.B.Y.T. ngày 21-8-62 số 310. Giadinh—Saigon

LỚP HÈ HỒNG-BÀNG
113E — 117E Gia - Long
CHUYÊN DẠY CÁC LỚP TIỂU HỌC
NGÀY KHAI GIẢNG 2-5-1963

Trường **HỒNG-LẠC** *13 Hồ-xuân-Hương SAIGON*
Ngày 2-5-1963 mở các lớp
TOÁN-LÝ-HÓA đệ Nhị B
SÁNG và CHIỀU
G.S. ĐOÀN-VIẾT-LƯU
Ghi tên trước—K.N. số 150/60/TT/KD.

Khóa Hè QUỐC-TUẤN
110-112, Trần-quý-Cáp, Saigon — KHAI-GIẢNG : 2-5-63
Từ MẪU-GIÁO, TIỂU-HỌC, L.T. ĐỆ THẤT đến ĐỆ NHẤT
L.T. vô LYCÉE : Từ 11è đến 6è *Giáo-viên PHÁP phụ trách*

TƯ-THỤC **KIẾN-THIẾT**
223/4, Phan-đình-Phùng, Saigon
Lớp hè : **TOÁN,LÝ HOÁ,SINH-NGỮ**
Xây dựng căn bản Đệ Nhị
KHAI GIẢNG : 2-5-63

CÁO PHÓ

Đại Tá, Chỉ Huy Trưởng và toàn thể quân nhân các cấp thuộc Bộ chỉ huy Pháo Binh/QĐVNCH đau đớn báo tin: Đại-úy **TRẦN-HÁN-BÌNH** và Trung-úy **TRƯƠNG-QUANG-TUẤN** đã anh dũng hy sinh vì Tổ quốc ngày 26-4-63.

Nhân dịp này, Đại-Tá và các chiến hữu xin thành kính phân ưu cùng tang quyến và cầu chúc anh hồn hai chiến sĩ được tiêu diêu miền cực lạc.

ÁO DÀI CÓ EO
Đẹp của nhà may
VIỆT-NAM
329 Phan-đình-Phùng — SAIGON
chợ Vườn Chuối, đã được nổi tiếng vì
— Nữ chủ nhân nhiều năm kinh nghiệm trong nghề đứng trông coi và với mục đích để GIỮ TIẾNG chúng tôi.
— Dùng toàn thợ khéo và giỏi nhất
— Công 75đ một áo. KHỎI THỬ

CẢM TẠ

Chúng tôi thành thật cảm tạ :

— Trung Tá Trần-Văn-Chơn cùng các sĩ-quan, hạ-sĩ-quan và binh sĩ thuộc lực lượng Giang Phòng Bảo-An.
— Toàn thể sĩ quan khóa 13 và 14 Thủ Đức, biệt phái sang H.Q. C.X.
— Pháp sư cùng quý thầy chùa Khánh Hưng và Định Thành.
— Ban Hội niệm, Hội Liên Trì và Định Thành
— Hội Ái Hữu, cựu Sinh viên, các trường Kỹ thuật V.N.
— Toàn thể anh em Hàng Hải Thương thuyền và tàu Khánh Hòa.
— Hội Cha mẹ Nuôi Quốc Tế.
— Bà Giám Đốc và toàn thể nhân viên, học sinh trường Michelet
— Chị em Trường Cán sự Xã hội Thévenet
— Anh chị em đường hẻm 400 và 390 Lê văn Duyệt Saigon
— Chị em Hòa Hưng
— Các Ông, các Bà cùng thân bằng quyến thuộc đã gởi lời phân ưu, phúng điếu, tiễn đưa linh cữu con, em, chồng, anh chúng tôi là

Cố Chuẩn Úy
VƯƠNG-THIÊN-TRÍ

từ trần ngày 28 tháng Ba năm Quý Mão (21-04-63), hưởng thọ được 35 tuổi, đến nơi an nghỉ cuối cùng tại Nghĩa địa Đô thành (Mạc-đỉnh-Chi), ngày 25-04-63.

Trong lúc tang gia bối rối, có điều chi sơ xuất, kính xin Quý vị niệm tình lượng thứ.

Mẹ : Phan-thị-Của
Chị : Vương-thị-Lễ và các con
Anh : Vương-thiên-Hiếu, vợ và các con
Anh : Vương-thiên-Lộc, vợ và các con
Vợ : Bà quả phụ Vương-thiên-Trí và các con
Em : Vương-thị-Minh

đồng bái tạ.

BỐ CÁO

Tòa Tỉnh Trưởng Gia định trân trọng thông cáo cho đồng bào rõ :

Ô.Nguyễn cao Sơn, ngụ số 109/5 đường Nguyễn bỉnh Khiêm Saigon, có vào đơn đề ngày 18-3-1963 xin di cốt bốn(4)ngôi mộ chôn tại lô đất số 381 tọa lạc tại xã Bình hòa Gò vấp (Giadinh).

Vậy yêu cầu những ai là thân nhơn của các người quá vãng thuộc những ngôi mộ kể trên, nếu có lý do chi để ngăn cản sự bốc mộ này, phải đến ghi tại sổ khiếu nại giữ tại Ty Hành chánh (Tòa Tỉnh Trưởng Gia định) trong thời hạn Ba Mươi (30) ngày kể từ ngày ký tên bố cáo này.

Quá thời hạn trên, nếu không có ai khiếu nại thì Tỉnh sẽ cấp giấy phép cho ô. Nguyễn cao Sơn di chuyển các ngôi mộ theo đơn xin.

Giadinh, ngày 28 tháng 3 năm 63
T.L TỈNH TRƯỞNG
Phó Tỉnh Trưởng H.C
Ký tên : NGUYỄN-VĂN-THIỆP
(dấu)

GIỮ SẮC ĐẸP
Chỉ có Crème THORAKAO trị **mụn, nám, tàn nhang, quầng đỏ, sần sùi, nhăn, khô, nhờn.**
Crème THORAKAO bảo vệ da mặt xinh tươi mãi mãi có nhiều độc giả viết thơ khen tặng, có bán khắp các nhà thuốc Âu - Mỹ và các Mỹ-phẩm lớn.

2-5-63 KHAI GIẢNG SÁNG và CHIỀU
TOÁN-LÝ-HÓA ĐỆ TAM và ĐỆ NHỊ — Khóa 3 tháng
G.S. Lương-duyên-Trinh tại Việt Nam Học Đường
38 Đặng-Tất, Tân-Định (K.N. số 158/20-4-63)

LỚP-HÈ 2-5-63
THẤT lên LỤC — LỤC lên NGŨ — NGŨ lên TỨ
Dạy các môn chính
Trường PHAN-SÀO-NAM 141 Trần quý Cáp Saigon
K.N. số 192/GD/TT/KD.

2-5-63 : Khai giảng LỚP HÈ
LỤC, NGŨ, TỨ, Lớp chuẩn bị thi đệ thất
TIỂU HỌC : Năm, Tư, Ba, Nhì,Nhất
LỚP TỐI : Thất — Lục — Ngũ — Tứ
Tư-Thục TÂN-THẠNH *196 Trần-quang-Khải Tân định*
KN. số 189 GD/TT/KD

TƯ - THỤC TRUNG-HỌC **TRƯỜNG-SƠN**
129, Lê-văn-Duyệt Saigon
3-5-63 — 7g30 sáng và 4g chiều Khai giảng :
TOÁN LÝ HÓA
1) ĐỆ NHỊ (Tam lên Nhị) 2) TÚ TÀI 1 Khóa 2
Ghi tên và hỏi chi tiết tại văn phòng. (KN. số 115 GD/TT/KD 6-4-63)

TRẠI CHĂN NUÔI
AN - BÌNH (LÁI - THIÊU)

Trụ sở : số 24 Nguyễn-văn-Sâm Saigon
Đ.T. số 21.728 (ngang rạp Kim-Châu)
SẢN XUẤT VÀ BÁN :
- Nhiều giống gà thịt và gà đẻ trứng danh tiếng ngoại quốc.
- Số gà hiện hữu đang nuôi : trên 30.000 con đủ các giống HUBBARD lông trắng và vàng. VAN - ACRES, PILCH, RHODE-ISLAND.
- *Đặc điểm* : Dễ nuôi, mau lớn, đẻ sai, thịt nhiều, mềm ngon, và bổ.
- Sẽ giao tận nhà cho quý khách mua trên 100 con ở vùng Saigon Cholon, Gia định.
- Đã có gà làm sẵn bán tại địa chỉ trên, và chợ Trung ương Saigon, sạp cô Thái, cửa Tây, phía mặt.

TRẠI CHĂN NUÔI AN-BÌNH
Kính mời

Trung - học Tư - Thục **NGUYỄN-VĂN-KHUÊ**
2-5-1963 KHAI GIẢNG
ĐỆ NHẤT CẤP
và lớp Dự Bị LỤC NGŨ TỨ — Luyện thi Đệ Thất
niên khóa 1961-62 bổn trường có 448 thí sinh đậu bằng T.H.Đ.N.C.
Có lớp riêng cho nữ sinh do nữ Giáo sư phụ trách.
KD số 153/GD/TT/KD

CUỘC VUI BUỔI TỐI

ANH-VŨ *43-45 đường Bùi Viện Saigon Đ. T. 24.617*
30 ca sĩ thường trực : Thái-Thanh, Thanh-Thúy, Trúc-Mai, Tuyết-Mai, Túy-Phượng, Linh-Đa, Yến Vi, Minh-Hiếu,Nhật-thiên-Lan, Thanh-Lan, Thùy-Nhiên, Phương-Dung, Kim-Vui, Mộng-xuân-Lan, Đan-Thanh, v.v... Kéaloha, Duy-Khánh, Thanh-Hùng... Ban hợp ca Thăng Long, A.V.T. Vũ bộ Nguyễn-Thông. Tao đàn Hồ Điệp, Trịnh Chức, Nguyễn-đình-Nghĩa. Thi nhạc giao duyên : Thùy-Linh, Trần-xuân-Ngã, Quốc-Khánh. Vũ-Bộ Ánh-Tuyết, Ban cổ nhạc Thần-Đồng Trường-Xuân, **Hài Kịch** từ 25 đến 28-4-63 **«Bácsĩ giả hiệu »**. Sau một thời gian vắng bóng ở các phòng trà Thủ Đô, nữ Ca sĩ Thùy-Hương sẽ tái ngộ khán thính giả của quán Anh-Vũ kể từ 1-5-63.

Phòng Trà ĐỨC-QUỲNH *19 Cao Thắng. Có máy lạnh*
Dạ song Lan, Mộng Tuyết, Mai ngọc Khánh, Sơn Ca, Kim Chi, Kim Bằng, Mạc Lan, Thu Thủy, Vân Nga, Song Kim.

Rạp NGUYỄN VĂN HẢO
Hoàn toàn đổi mới
Chiếu độc quyền phim
Người Bí Mật Thái Bình Dương. Cinémascope, Màu
Nói tiếng Việt Nam

THỦ - ĐÔ (Chợlớn)
125 Tổng Đốc Phương
LE ROI DES ROIS
(Đời Chúa Cứu Thế)

REX **Le monde des Jeunes**
Cliff Richard — Robert Morley
Carole Gray et les Shadows
Cinémascope-Tô màu-Phụ đề Việt-Hoa ngữ

ĐẠI-NAM (máy lạnh)
LE PRISONNIER DE LA PEUR
Anthony Perkins-Karl Malden
Hình Vistavision-Nói tiếng Pháp
Phụ đề Việt Hoa

CASINO SAIGON
Chiếu lần đầu : **Gương anh dũng của chiến thuyền táo bạo**
(Les mutinés du Téméraire)
Alec Guinness-Dirk Bogarde
Cinémascope-Tô màu-Phụ đề V.N.

KIM-CHÂU
Từ thứ Tư 24-4-63
Gián Điệp tóc hung
(L'es pionne rousse) Dawn Addams
Paul Dahlke-Hans Nielsen
Nói tiếng Pháp-Phụ đề Việt-Hoa

VIỆT LONG
Chiếu lần đầu — Có vé H.S.Q.N.
Quân phục lạc Đào nguyên
(Patrouille dans le Pacifique)
Tô màu-Nói tiếng Pháp-Phụ đề V.N.

ĐẠI-ĐỒNG (Bàn-Cờ)
1) **Bataillon de la mer du Corail**
Phụ đề Chữ Việt
2) **Les bateliers de la Volga**
(Hận tình muôn thở) John Derek
Cinémascope-Màu-Phụ đề V.N

HỒNG - BÀNG
Có vé cho Học sinh Quân nhân
Le dernier pont (Nhịp cầu chấm dứt đường tơ) Với : Maria Schell
đoạt giải diễn viên xuất sắc nhứt tại
Đại Hội Điện ảnh Cannes

THANH - BÌNH (*máy lạnh*)
29, 30-4 — 5$—10$—Th. S. Pháp
1) **Le pionnier de l'espace**
(Quái vật hút máu người)
2) **April love** — Xuân tình
Scope — Màu — Pat Boone

KINH THÀNH
1) **Péché d'amour**
(Duyên kiếp lỡ làng) Sara Montiel
Cinémascope - Tô màu-Phụ đề V.N.
2) **La revanche de Robin des bois** — Màu — Phụ đề Việt Ngữ.

CASINO DAKAO
Kể từ 30-4-63
Chiếu lần đầu tiên tại Thủ Đô
Người về trong chiến thắng
Ca vũ nhạc Ấn Độ
Nói tiếng Việt Nam.

HÙNG VƯƠNG
T.T. từ 8g giá vé 5đ-10đ
1) **Giỡn bóng tử thần**-Tô màu
Phim Mỹ—Nói tiếng Việt Nam
2) **Ngoài vòng pháp luật**-Tô màu
Phụ đề chữ Việt

EDEN
LE PRISONNIER DE LA PEUR
Anthony Perkins-Karl Malden
Hình Vistavision-Nói tiếng Pháp
Phụ đề Việt-Hoa

MAJECTIC SAIGON
L'espionne rousse
Dawn Addams-Paul Dahlke
Hans Nielsen
Nói tiếng Pháp-Phụ đề chữ Việt

KHẢI - HOÀN
Chiếu lần đầu : **Gương anh dũng của chiến thuyền táo bạo**
(Les mutinés du Téméraire)
Alec Guinness-Dirk Bogarde
Cinémascope-Tô màu-Phụ đề V.N.

VĂN -HOA (máy lạnh)
Sáng 7đ Trưa đến Tối 12đ-15đ-22đ
1) **Cây đèn thần.**
Nói tiếng Việt Nam
2) **Picnic** (với KIM NOVAK)
Cinémascope-Tô màu-Phụ đề V.N.

PHƯỢNG HOÀNG
76 Lê Lai T.T. từ 8g sáng—7đ 10đ
1) **Les grands espaces**
Grégory Peck — Charlton Heston
2) Anh gắng nuôi con. Nói tiếng Việt
Toshiro Mifune — Machiko Kyo

DIÊN HỒNG
Có vé cho Học sinh Quân nhân
Xin chú ý : Cấm dưới 18 tuổi
1) **PSYCHO** (khủng khiếp)
2) **Le Nettoyeur**
(Người dẹp loạn) Audie Murphie

NAM VIỆT
Chiếu lần đầu tiên tại Việt Nam
Người về trong chiến thắng
Phim hoạt động tình cảm ca vũ nhạc
Ấn độ. Nói tiếng Việt Nam
Từ 7/5 ; Vengeance aux 2 visages

MODERNE
John Wayne— James Stewart
Trong : **L'homme qui tua Liberty Valance**
PHÁT SÚNG CUỐI CÙNG

VĨNH LỢI
LE CAPITAN
Jean Marais-Bourvil
Elsa Matinelli-Cinémascope
Màu Eastmancolor
Nói tiếng Pháp-Phụ đề chữ Việt

LONG-VÂN
5đ 10đ Có thời sự Pháp mới
1) **Rin tin tin dũng cảm**
Gay Madison — Phụ đề V.N.
2) **Dans les griffes de Borgia**
Scope — Màu —Phụ đề V.N.

RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT

Giá tiền *đăng quảng cáo mục Rao Vặt : Từ 1 đến 3 dòng đầu 60 đồng. Mỗi dòng sau tính thêm 15đ.*

Cưới xin vừa ý nhạc gia, không gì bằng Bánh, Mứt, Trà
VĨNH-HƯƠNG
368 Lê-v-Duyệt 368
Hòa Hưng — Saigon.
Bánh cốm, xu xê, Bánh quế, Bánh gai, Bánh dẻo, Mứt Sen, Trà Sen, ngon, trang nhã. Mâm, Quả,Người phù trang đẹp, lịch sự.Giao hàng tại nhà.

ÍT TỐN TIỀN
Với loạiRadio thường ráp thành Hi-Fi hay Stéréo gắn vào Meuble chưng Salon bảo đảm như máy ngoại quốc. PHẤN - RADIO 72 Nguyễn-công-Trứ Saigon (Lefèbvre cũ) sau Ngân Hàng Quốc Gia V.N.

Cần bán Peugeot 203. Còn mới đời NBR. Hỏi 122 Đại lộVõ Tánh Phú Nhuận.

Sang 80.000đ nhà mặt tiền giá phố 400đ 23th×4. Có sân chơi và chỗ để xe. Hỏi 210 Nguyễn minh Chiếu.

HỌC ANH NGỮ 2-5-63 hãy tới
ZIÊN - HỒNG
80-6 Bà Huyện Thanh Quan

ÉCOLE **TRÍ-HẠNH**
Khóa Hè 6-5-63.
Các lớp maternelle, 12è, 11è, 10è do g.s. lycée người Pháp.
Số 105, Phạm-đăng-Hưng, Dakao Tél. 745/SG

Đi xa cần bán 1 xe du lịch Austin đời DBA. Giá phải chăng. Hỏi 1.78 Nguyễn tri Phương Chợlớn.

Pháp Anh Dạy riêng người lớn và trẻ em khóa Hè căn bản thực hành. Phòng lạnh. Ô. Trung Nghĩa 60 Phát Diệm.

Phố lầu gạch mặt tiền, mới cất rộng rãi hướng mát giá 160.000. Và 1 căn nhà vách ván lợp tôn gần lộ giá 40.000đ hỏi1.574 Hoàng Hoa Thám Gia định.

VẦNG TRĂNG
Vầng trăng ai xẻ làm đôi
Đường trần ai về ngược xuôi hỏi chăng ?
Đưa nhau một bước lên đàng.
— **TIỀN PHONG** cầm đọc, đoạn đàng ngắn thay !
Mỗi thứ năm đón đọc :
Văn-Nghệ **TIỀN - PHONG**
Tờ báo Văn-Nghệ, chính trị và trào phúng của mọi gia đình tân tiến.

Cưới hỏi Được Hai Họ vừa ý nêndùng Bánh Mứt
BẢO-HIÊN RỒNG VÀNG
133 Gia-Long (cửa Bắc chợ Saigon Chuyên làm Mứt sen trần, Bánh quế Bánh cốm, Xu xê, Bánh dẻo v.v.. Cho mượn quả phù trang. Hàng đặt giao tới nhà.

Giết Ruồi Nhặng ngay tức khắc với**Giấygiết ruồi**(mỗi tấm 5$)do Xưởng COFANCA sản xuất để tránh các bịnh dịch truyền nhiễm. Bán sỉ tại Xưởng Cofanca, Hố Nai (Biên Hòa) hay 20th Special 94 Bạch Đằng, Bà Chiểu (Gia Định), trước mặt Cinéma Cao Đồng Hưng.

Muốn thi đậu Tiểu Học, Trung Học, Tú Tài, hãy viết thư hỏi :
Trường **VĂN-HÓA**
Hàm-Thụ
91 Trịnh Minh Thế, Saigon
Chuyên dạy học gửi bài đến nhà.

Cần mua gấp :
VESPA-LAMBRETTA—Tấn-Lợi 461 Lý thái Tổ Saigon (Đối diện chợ Trần quốc Toản)

Anh - Văn MAIFA
772 Phan Đình Phùng Sài gòn **2-5-63**mở thêm nhiềulớp **Anh Văn** bổ túc cấp tốc, Sáng, Chiều, Tối. Giáo sư Việt Mỹ.Đặc biệt lớp **Hoàn bị Văn phạm. Thông Dịch**, G.S **TÒNG, TÙNG** phụ trách. Bài vở cả hai lớp chọn lọc đóng thành sách phát không.

Bán xe SIMCA ELYSÉE đời N.B.S. do chính chủ lái lấy. Hỏi số 140A đường Trương tấn Bửu.

Bán nhà Đàlạt 440m2 gần chợ đường Hoàng Diệu. Đủ tiện nghi, Giá 150.000đ. Hỏi 2/9 Cao Thắng. Hoặc 11 Bá Đa Lộc Đàlạt.

Bán xe hơi 1 xe Jeep Willys xe toàn hảo giá 43.000$ số 38 đường Nguyễn Phi Saigon.

Nhà bán hoặc **SANG**. Số 118/6 Trương tấn Bửu Saigon.

Mme Bonnefon
Tận tâm luyện trẻ từ 4 tuổi thi vào các trường Pháp : lớp sáng. Cra.de Rep. 7è-8è-9è-10è : lớp chiều (2-5-1963). Phương pháp mới, trẻ tiến bộ nhìn thấy (87 Yên Đỗ).

Nhà đường Yên Đỗ, cho mướn tiện cho người độc thân, đủ tiện nghi. Hỏi cô Dung 22 Trần khắc Chân, Tân-định

Rẻ quá xá!
Mới về rất nhiều và đủ màu **Tergal Cheviotte « Cashmere »**. May quảng cáo 15 hôm bắt đầu hôm nay, chỉ lấy tiền hàng.
— *1 quần 590 đồng.*
— *1 bộ 1.960 đồng.*
Rừng chemise Boussac chánh hiệu Giá 1 cái chỉ 140 đồng.
Hiệu may lớn nhứt BẢO TOÀN 303 Võ-di-Nguy Phú Nhuận
Điện thoại : Saigon 684.

Quý *bạn có hàng mới về, hãy đăng* **Rao vặt** *báo* **Ngôn Luận** *để giới thiệu hàng đó với khách hàng.*

TIN ĐỒN VỀ XE HƠI :
Nơi bán xe mau nhứt, luôn luôn có nhiều xe tốt thay đổi hàng ngày, bán không cầm giá, chỉ cần ăn hoa hồng và bán số nhiều, số xe bán đều để tại chỗ tiện cho việc thử xe và chọn lựa; Không bao giờ lãnh xe bán với giá cao; và bảo đảm về thủ tục giấy tờ sang tên miễn phí cho người mua. Gửi xe cho **Salon Mayer** bán đều được vừa ý vì bán mau, đứng đắn, nơi đáng tin cậy của khách hàng.Xin mời lại **Salon Mayer** 12-14-16-18-20 Yên Đỗ Saigon.

Câu hỏi Công-Dân
Độ Nhất của Nguyễn quý Bính. 136 trang giá 30đ. Khuyến Học xuất bản.

Guốc Mỹ Á
Guốc sơn mài duy nhất ở Việt Nam: kiểu đẹp, sơn bền và mỹ thuật, giá rẻ. Mua buôn và lẻ xin mời lại 66 Pasteur (Chợ Cũ) Saigon.

PHÒNG TRƯNG BÀY **XE HƠI**
Nơi mua bán, đổi các loại xe cũ mới lớn nhứt và mau chóng nhứt trong ĐÔ-THÀNH hoặc nhận gởi bán hoa hồng 2%. Quí khách mua xe trên 50.000đ. đều có **3 tháng bảo kê** và được **bảo đảm trong 1 tháng** khi đem xe lại sửa khỏi tính tiền công.Xe gởi tại SALON chúng tôi đều được bảo kê chắc chắn với Hãng COMPAGNIE D'ASSURANCES GÉNÉRALES và hoàn toàn để trong nhà. SALON D'AUTO XUÂN - QUANG 354 Phan-thanh-Giản Saigon.

Khóa Hè đặc biệt 1963. Chỉ trong mấy tháng Hè ! Bạn đến nhập học một khóa thêu tay và gia chánh đặc biệt tại nữ công Thanh Văn 52-54 Ký Con Saigon.

MULTI-CALCIUM

Cơm tháng
Ăn và ở đủ tiện nghi, Hỏi 134 Lê Lai gần ga xe lửa Saigon.

Préfect NBN thiệt tốt vỏ tubless mới.Bán gấp 68.000đ luôn thuế 63. Bà Vinh 86 Ngô đình Khôi.

Cần bán 1 căn nhà 4m50 X 16m lát gạch bông, có lối xuống bếp riêng. Đủ tiện nghi đường Nguyễn-huỳnh-Đức. Hỏi 456 Trương-minh-Giảng Saigon. Mới ông trả 75.000đ. đến thương lượng.

G.s. Wanatabé
Bắt đầu nhận võ sinh Nhu Đạo khóa hè. Mỗi sáng chủ nhận có lớp Nhu Thuật dành cho các Ông Bà Anh Chị lớn tuổi : nhẹ nhàng mau biết tự vệ. Thể lệ và võ y hỏi 374 Hai Bà Trưng Saigon.

Đánh máy chữ
ThủKhoa 237Ng.tri-Phương Chợlớn Thủ Đô 355 Trần-hưng-Đạo Saigon Lớp hè giảm 20% cho học sinh — Máy mới. Mật chữ Việt-Anh-Pháp Luyện thi Embassy,MAAG,QGTM Vào học ngày nào,giờ nào cũng được.

SIMILAC
Nhập-cảng thẳng từ Mỹ-Quốc. Nếu Bà nuôi cháu bằng sữa Bột SIMILAC thay sữa mẹ, cháu sẽ ít đau, mau lớn. Dùng sữa SIMILAC, Bà sẽ không lo khan hiếm vì SIMILAC được trữ bán thường xuyên đầy đủ khắp nhà thuốc tây và tiệm tạp hóa.

Số336MBYT/QCDP ngày 12-2-63

NAM-PHONG
LỚP NHẠC HÈ 1963
— Dạy **Tây-Ban-Cầm** căn-bản và các **Đờn khác.**
Luyện thi vào trường Quốc Gia Âm Nhạc (nhận từ 6 tuổi).
— Lớp **Ca sĩ chuyên nghiệp.**
— Đón mua các nhạc phẩm ngoại quốc hay do Giáo-sư NAM-PHONG (S.A.C.E.M. Paris) soạn riêng cho Tây-Ban-Cầm.
Đã có bán : **Besame Mucho — Tout l'amour. Apache-Granade.**
Có **Lớp Tây-Ban-Cầm Hàm-thụ** cho học viên **chưa biết đờn hoặc đã biết.**
Ghi tên số 178 Pasteur và 23 Tạ-thu-Thâu Saigon.
CẦN người có vốn hoặc nhà, phố tại Saigon, Tân-Định,Dakao, hợp tác mở trường Tư-Thục Âm-Nhạc, nhà xuất bản nhạc hoặc phòng trà.
Giáo-sư NAM-PHONG

Chỉ *Mất 60 đồng để đăng và hàng Rao Vặt trên báo Ngôn Luận,quý vị sẽ được một khám phá bất ngờ : báo chỉ là một phương tiện rao hàng cực kỳ lợi hại.*

Lớp **TOÁN-LÝ-HÓA**
NHỊ AB, TAM, TỨ
Khai Giảng : 8g Sáng và 3g Chiều
2-5-63 tại Trung-học Tư-Thục **VĂN-HIẾN** (đường Trần-q.-Khải)
K.N. 180 GD/TT/KN

TƯ-THỤC **KIẾN-THIẾT**
223/4 Phan-đình-Phùng — SAIGON
Khai giảng đợt I : 10-5-1963
Tiểu-Học : Lớp Năm, Tư, Ba, Nhì, Nhứt
Trung-Học : Từ Đệ Thất đến Đệ Tứ.
Kiểm nhận số 184-GD/TT/KD ngày 24-4-1963

NGÀNH CHUYÊN-MÔN **RÁP VÀ SỬA RADIO**
Lớp Hè mở ngày 2-5-1963
ĐẶC BIỆT : Chuyên luyện trong hai tháng thành nghề.
Học ngay tại xưởng — có đủ dụng cụ cho Học viên thực tập — Học phí nhẹ — chia đóng nhiều lần — Ghi tên nơi trường Kỹ Thuật V.T.Đ. **THANH - TUYỀN 17**, *Võ-Tánh (ngã sáu) — SAIGON.*

In tại nhà in riêng của NGÔN LUẬN 85 Lê-Lai—SAIGON
Giám đốc trị sự : LÊ TẤN VIỆT — Quản lý : NGUYỄN NHƯ CƯƠNG
Ngân phiếu xin đề tên ông : **NGUYỄN NHƯ CƯƠNG**

Trường **TAO-ĐÀN** **208 : Cô-Giang**
Giấy phép số 13254/GD/HV
TRƯỜNG CHUYÊN DẠY NHỊ và TỨ
MỞ KHÓA HÈ: 2-5-63
1) **PHỔ THÔNG:** ĐỆ LỤC — ĐỆ NGŨ — ĐỆ TỨ
(2 ban Anh Pháp riêng)
2) **CHUYÊN KHOA :** DỰ BỊ ĐỆ NHỊ 2 THÁNG
(học sinh ghi tên được phát ngay sách giáo khoa của các giáo sư :
ĐOÀN-VIẾT-LƯU — VŨ-ĐÌNH-MẪN — HOÀNG-CUNG — NGUYỄN-TRỌNG-BÌNH
K.N. số 173/GD/TT ngày 22-4-63